

POLSKA ZACHODNIA.

Dziennik poświęcony sprawom narodowym i społecznym na Kresach Zachodnich.

Telefon 16-98.
Telefon redakcji nocnej 4-26.
Konto P. K. O. Nr. 303 551.

Administracja: ul. Jagiellońska 5. — Redakcja: ul. Kopernika 14

Telefon 16-98. Katowice. Telefon 303.

Redaktor naczelny: Edward Rumun

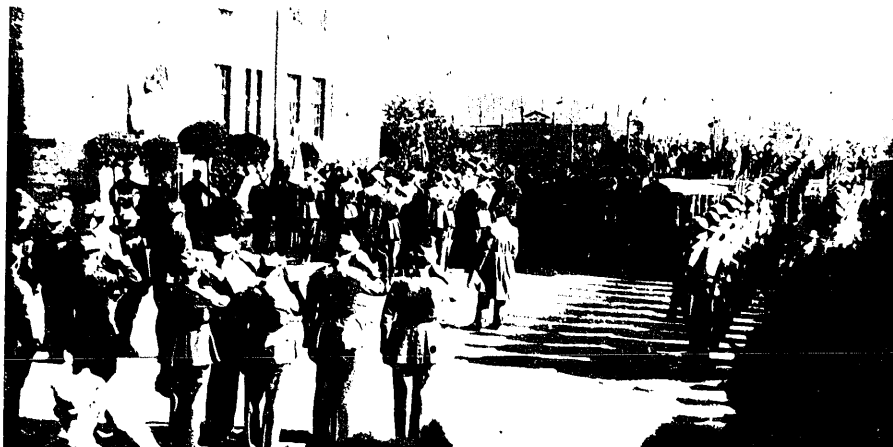
Abonam. miesięczny: przez pocztę
oraz w Administracji 2,00 zł. z do-
roczeniem do domu przez pocztę.

Święto pułkowe.

Pierwsze szeregi 73 p. p. w defiladzie przed władzami.

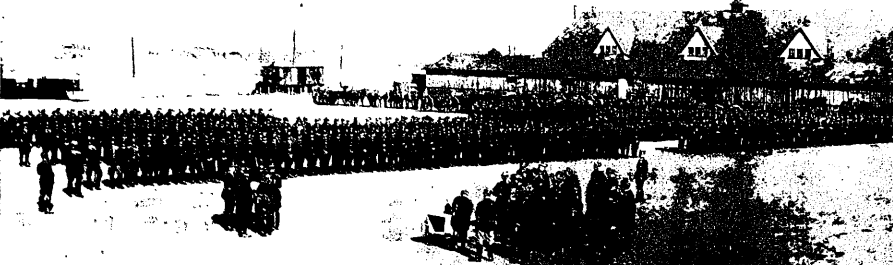
Dziesięciolecie 73 p. p. w Katowicach.

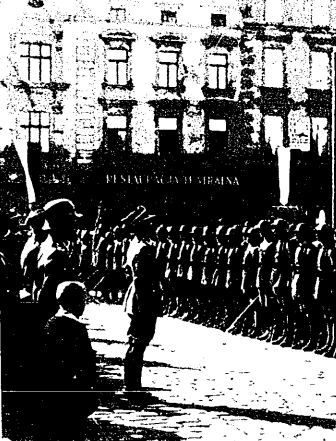
WYKAZ OFICERÓW W OBRĘBIE WOLNOŚCI
ZARĘKOWYCH W KATOWICACH 73. P.P.

BRZ. GABRYELI	B. B. 020	SZKLEPA W.	19. 8. 1920
BRZ. HENRIK	23. 2. "	LIWANDOWSKI L.	4. 7. "
BRZ. PIPIŃSKI K.	2. 6. "	LICZAK J.	1. 6. "
BRZ. PIPIŃSKI M. M.	6. 7. "	LIWANDOWSKI J.	6. 8. "
BRZ. PIPIŃSKI S.	8. 6. "	MARCINIAK J.	17. 8. "
BRZ. PIPIŃSKI M.	3. 6. "	MARCINIEC F.	8. 6. "
BRZ. PIPIŃSKI S.	2. 6. "	MAGNUS W.	20. 6. "
BRZ. PIPIŃSKI A.	10. 6. "	MICHAŁAK W.	25. 7. "
BRZ. PIPIŃSKI A.	10. 6. "	MIKOŁAJCZYK W.	18. 6. "
BRZ. PIPIŃSKI J.	19. 2. "	NAWROT J.	20. 6. "
BRZ. PIPIŃSKI A.	8. 6. "	NOLKA F.	1. 6. "
BRZ. PIPIŃSKI S.	19. 8. "	NOWAK JAN.	16. 8. "
BRZ. PIPIŃSKI P.	16. 7. "	NOWAK JOZ.	1. 6. "
BRZ. PIPIŃSKI B.	16. 8. "	OZMINA J.	14. 11. "
BRZ. PIPIŃSKI S.	31. 5. "	PAWELSKI L.	21. 7. 1919
BRZ. PIPIŃSKI J.	17. 8. "	PERSKI M.	21. 8. "
BRZ. PIPIŃSKI J.	17. 7. "	PIECHOWIAK P.	3. 10. "
BRZ. PIPIŃSKI L.	24. 6. "	PIEPPIŃSKI J.	1. 6. "
BRZ. PIPIŃSKI A.	5. 6. "	PIOTRZAK J.	19. 8. 1920
BRZ. PIPIŃSKI J.	8. 6. "	PODGAŚKI M.	17. 8. "
BRZ. PIPIŃSKI W.	8. 6. "	PODGAŚKI ST.	20. 8. "
BRZ. PIPIŃSKI J.	23. 2. "	ROGAŃKI W.	17. 8. "
BRZ. PIPIŃSKI J.	29. 8. "	ROZANSKI M.	13. 2. 1919
BRZ. PIPIŃSKI S.	4. 7. "	ROZANSKI W.	21. 8. "
BRZ. PIPIŃSKI A.	27. 7. "	SOBOLIK CZ.	20. 6. "
BRZ. PIPIŃSKI J.	10. 8. "	SKOWRONSKI M.	1. 6. "
BRZ. PIPIŃSKI S.	15. 7. "	SZCZEPIŃSKI J.	1. 6. "
BRZ. PIPIŃSKI W.	5. 6. "	SZCZEPIŃSKI W.	31. 8. "
BRZ. PIPIŃSKI W.	15. 6. "	ŚNIATECKI W.	1. 6. "
BRZ. PIPIŃSKI F.	23. 6. "	STĘPIEŃ F.	10. 7. "
BRZ. PIPIŃSKI A.	20. 6. "	STĘPIEŃ ST.	20. 8. "
BRZ. PIPIŃSKI J.	19. 8. "	SZLERA S.	22. 7. "
BRZ. PIPIŃSKI S.	19. 8. "	SZULC W.	22. 7. "
BRZ. PIPIŃSKI S.	6. 7. "	SZYMAŃSKI A.	20. 6. "
BRZ. PIPIŃSKI A. S.	8. 6. "	SZYMAŃSKI M.	10. 8. "
BRZ. PIPIŃSKI J. I.	8. 6. "	SZYMAŃSKI J.	31. 5. "
BRZ. PIPIŃSKI H.	24. 7. "	SZYMAŃSKI T.	20. 6. "
BRZ. PIPIŃSKI W.	12. 0. "	SZYMAŃSKI T.	11. 7. "
BRZ. PIPIŃSKI W.	8. 6. "	TARNA J.	11. 7. "
BRZ. PIPIŃSKI J.	8. 6. "	URBAŃ A.	3. 3. "
BRZ. PIPIŃSKI W.	19. 8. "	URBAŃ ST.	12. 9. 1919
BRZ. PIPIŃSKI S.	8. 6. "	WIELEB S.	1. 6. 1920
BRZ. PIPIŃSKI T.	15. 6. "	WISNIEWSKI L.	1. 6. "
BRZ. PIPIŃSKI M.	17. 8. "	WOŹNIAK F.	1. 6. "
BRZ. PIPIŃSKI W.	20. 6. "	WOŹNIAK F.	1. 6. "
BRZ. PIPIŃSKI F.	20. 6. "	WYKŁASKI J.	15. 6. "
BRZ. PIPIŃSKI W.	12. 0. "	WYKŁASKI F.	1. 6. "
BRZ. PIPIŃSKI L.	31. 5. "	ZANDECKI F.	25. 7. "
BRZ. PIPIŃSKI J.	16. 8. "	ZWANEK F.	25. 7. "

KTÓRYM KU CHWALE I CZŁO ZWIĄZEK OFICERÓW REZERWY
W KATOWICACH, TABLICE TA W X-TĄ ROCZNICĘ
150-LECIA POLSKIEJ PAŃSTWA

Uroczystość pierwszego dnia Święta w koszarach: Górna fotografia - chwila poświęcenia i odsłonięcia tablicy poświęconej pamięci poległych oficerów i żołnierzy 73 p. p. Dolna: uroczystość rozdania nagród zawodnikom pułku na dziedzińcu koszarowym. Na prawo: tablica z nazwiskami poległych ofiarowana pułkowi przez Związek Oficerów Rezerwy Koło Katowice.

Uroczystości drugiego dnia w obrębie miasta: 1) Dowódca dywizji Śląskiej gen. dr. Zajac w towarzystwie p. wicewojewody Żurawskiego i prezesa D. K. P. inż. Dobrzyckiego przedchodzą przed szeregi pułku, 2) komendant 73 p. p. dyplom. podpułk. Tadysz Różycki odbiera dyspozycję od gen. Zajaca, 3) adiutant pułku kap. T. Przyjemski w rozmowie z podpułk. Majewskim, zast. kom. 73 p. p. 4) Przemówienie podpułk. Różyckiego do żołnierzy i wreszcie 5) czołowe szeregi II. komp. C. K. M. ze zdobytą w zawodach strzeleckich nagrodą przedchodzą w defiladzie przed dowódcą dywizji i władzami.

Kongres Fidacu w Belgradzie.

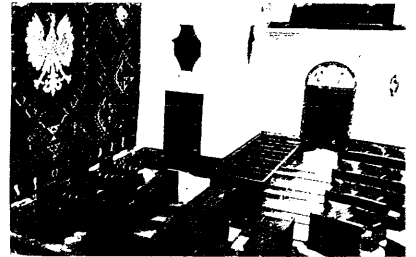
Kazanie archimandryty jugosłowiańskiego w Belgradzie z okazji otwarcia kongresu i HJACU. Wzruszający moment - przyjazd Fidacu na dworzec w Belgradzie. Witane się (z lewej na wojnie oślepieli oficerów: 1) pułk. ang. Appleby, 2) major serbski Lović i 3) major polski Wagner; 4) p. Dobrićew, która opiekowała się naszym ociemniałym delegatem.

Grupa uczestników kongresu; prezes admirał angielski Abbot (X)

Delegacja polska na kongres Fidacu z pp. posem Karkoszą i em. majorem Ludvga-Laskowskim ze Śląska.

Fragment z sali posiedzeń Sejmu Śląskiego w rowym gmachu wojewódzkim.

Jubilai parowozowi Mysłowice pp. Ciepły Marcin (lewy i Antoni Kierstcin (prawy) w gronie kolegów pracy pp. Piermskiego, Sebesty, Gwóźdźnia, Stachoma, Sow, Poloka (l. rząd stojących), Niemczyka, Wawrzynika, Zakrzewskiego, Freja, Nowaka, Laszczoka, Mokrego, Szkutka, Chrosika i Byczka (l. rząd stojących). Obok jubilatów siedzą pp: Prechozcek, Karolezyk, Guz, Zed i Pete.

Grupa uczestników i uczestniczek w uroczystości poświęcenia sztandaru Młodych Polek w W. Hajdukach z burmistrzem p. posem Grzesikiem.

rzęd
zast.
rzęd

Życie śląskie w ilustracji.

Pracownia fizyko-chemiczna w szkole powszechnej w Mysłowicach. Górna rycina: burmistrz m. Mysłowic dr. Karczewski w gronie nauczycieli w pracowni fizyko-chemicznej w czasie lekcji chemii; środkowa — gabinet fizyko-chemiczny dla szkół powszechnych w Mysłowicach — dolna rycina: normalna lekcja w pracowni. — Prawa rycina: kościół parafialny w Michalkowicach.

Lewa boczna: Członkowie komitetu oraz pracownicy budowy pomnika poległych powstańców na cmentarzu w Debieńsku Wielkim. — Popisy akrobata podczas lotu powietrznego. — Grupa członków Związku Restauratorów w Polsce ze Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego na wycieczce nad morze polskie — u stóp zabudowań Helu.

ogł
wy
żor
ost
kle
je
Po
ste
ma
prz
trw
wy

dn
ws
win
w
wz
bon
du
sie
wi
Sz
Ar
lec
żel
sta
ceg
ni
ce
bie
w
cy
ma
wo
iak
mr
jes
Cz
oo
sle
Ni

sp
nie
po
nie
ze
ne

Wspaniale!

Idealna kąpiel odświeżająca — zadna kąpiel pieniąca. Absolutnie nieszkodliwa. Na zasadzie doświadczenia milionów osób doprowadzona do obecnej doskonałości. Postać smukła — ciało czyste i gładkie!

1001

LEICNER

1001
LEICNER
w 1001
kropkach

KĄPIEL SMUKŁOŚCI I PIĘKNOŚCI

DO NABYCIA W APTEKACH, DROGERJACH I PERFUMERJACH

Nieznane szczegóły o przepedzeniu Waldemarasa.

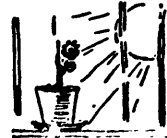
Kowno, 13. 10. (tel. wł.) Niespodziewane ustąpienie dyktatora kowieńskiego, Waldemarasa, było dla całego świata politycznego niebylejaką sensacją. Obecnie wychodzą na wierzch i dochodzą do opinii publicznej wiadomości o owym historycznym posiedzeniu rady ministrów kowieńskich, na którym sprawa dymisji Waldemarasa została zdecydowana. Posiedzenie to niepozabawione było momentów dramatycznych. Z ośmiu członków gabinetu pięciu rzekło się swoich portfeili. Waldemarasa zaś nie zamierzał z tego wyciągnąć konsekwencji i oświadczył obecnemu na tem posiedzeniu prezydentowi Smetonle, że mimo to nie myśli o ustąpieniu z gabinetu. Wówczas prezydent jakgdyby nie zważając na to oświadczenie Waldemarasa, zadeklarował, że gabinet podał się do dymisji i zapytał obecnych ministrów, czy pragną nadal współpracować z Waldemarasem. Odpowiedź była odmowna. Waldemarasa zauważył wówczas, że prezydent nie ma prawa udzielać mu dymisji, a wytworzona w ten sposób sytuacja prawnie (!) dla niego nie istnieje. Prezydent Smetona zbagatelizował oświadczenie Waldemarasa i zakomunikował, że dymisja jest przyjęta.

Robią z niego złodzieja...

Moskwa, 13. 10. (Pat.) Agencja Tass komunikuje: W związku z sprzeniewierzeniem przez Blesiedowskiego części funduszu ambasady Z. S. R. R. we Francji. Komisarjat Ludowy spraw zagranicznych zwrócił się do prokuratury najwyższego trybunału Z. S. R. R. o ścisłe Blesiedowskiego na drodze sądowej jako przestępcę. Sędziwo sądowe będzie prawdopodobnie wymagało zwrócenia się do rządu francuskiego o wydanie Blesiedowskiego władzom sowieckim, skoro chodzi tu o przestępstwo, dokonane przez funkcjonariusza w czasie spełniania przez niego obowiązków służbowych.

Centra Mikro

Baterje

Roślinie do życia słodkie
Potrzebne koniecznie —
Kto ma z sobą „Centra Mikro”
Ten jeździ bezpiecznie!

TABLETKI SOSNOWE

„CHRISTOL”

wyrabiane z najlepszej kodsodrzewiny słynnej mtejsowości zdrojowej Reichenhall są najskuteczniejszym środkiem przeciw reumatyzmowi i podobnym cierpieniom. Do nabycia we wszystkich aptekach, drogerjach i składach aptecznych.

Wyrok sędziego-odwetowca na pałkarzy-odwetowców.

Niesłychane uzasadnienie wyroku przez przewodniczącego Christiana.

Opole, 13. 10. (Pat.) Wczoraj o godz. 13 ogłosił przewodniczący sądu ławniczego wyrok, mocą którego 1. zwolniono 13 oskarżonych, z których Funke i Kaduk otrzymali ostrzeżenie, 2. skazano na więzienie za ciężkie naruszenie миру powszechnego Nalewajkę na 8 mies., Centnera i Nowaka na 6 mies., Podsade i Haupta na 4 miesiące, Polstera na 3 mies., wreszcie Bernarda na 105 marek grzywny. Po odczytaniu wyroku przewodniczący w dłuższym wywodzie, trwałym do godz. 14.30, ogłosił motyw wyroku.

Motywy wyroku.

Przedmiotem procesu — mówił przewodniczący — były wypadki opolskie, które wszystkie strony, biorące udział w rozprawie, uznały zgodnie za pożalowania godne w wysokim stopniu, a zwłaszcza z tego względu, że skierowane były przeciw osobom, które nie dały do tego żadnego powodu. Byli to bowiem artyści, którzy sami z siebie nie są osobami politycznymi. Dziś bowiem grają dla księcia a jutro dla żebraka. Sztuka jest międzynarodowa, jak n. p. sport. Artysty nie przysięgli z własnej inicjatywy, lecz z polecenia swych chlebobawców, jeżeli nie chcieli stracić zajęcia. Sztuka wystawiania nie miała charakteru podlegającego. Artysty byli w mniejszości i bezbronni i zostali zmaltretowani. Jest rzeczą wielce godną ubolewania, że pobito również kobiety i słabe dziewczęta. Też nie można w żadnym wypadku usprawiedliwić. Sprawcy nie przysporzyli honoru Niemcom i nie mają prawa uważać się za bohaterów. Przewodniczący usiłuje przedstawić te zajścia jako odosobnione (?) objaw przesławiania mniejszości. (Ogromna większość Niemców jest moralnie nastawiona tak samo. Red.) Część oskarżycieli ubocznych i świadków polskich zrobiła dodatnie wrażenie. Starali się oni zeznawać bezstronnie.

Nie wszyscy sprawcy ujęci i ukarani.
Sad wyraża ubolewanie, że nie wszyscy sprawcy zostali ujęci i ukarani. Sad — zdaniem przewodniczącego — stał zdala (?) od politycznych motywów i wpływów. (?) Sad nie mógł się także liczyć z tą okolicznością, że w interesie niemieckiej polityki zagranicznej leżałoby, aby ukarano większą ilość

sprawców. (?) Sad musiał się także przeciwstawić naciskowi, który chciały na niego wyrzucić różne prywatne jednostki, domagające się uwolnienia oskarżonych dlatego, że są Niemcami i działali z pobudek patriotycznych. Nie można również powoływać się na to, jakoby wyroki sądów polskich były niezadawalające. (?) Na to nie ma dowodu proceduralnego. Sad nie mógł bezwzględnie wierzyć ani oskarżonym, ani świadkom, a w szczególności sad nie mógł stwierdzić — co zarzuciła obrona — jakoby świadkowie Polacy dopuścili się z lekko-myślności krzywoprzysięstwa. (?) Sad nie dał (?) pełnej (!) włąry zeznaniem Wendeko i Langera, którzy — jak wiadomo — zeznawali, iż rzekomo na polecenie inspektora orkiestry Kwiatkowskiego zniszczyli instrumenty.

Przewodniczący sądu wyciąga rękę po Polski Śląsk!

Następnie przedstawił przewodniczący przebieg zajęć i przeszedł do określenia winy poszczególnych oskarżonych. W końcu podkreślił pewien moment, wysunięty przez obronę na korzyść oskarżonych, a mianowicie, że oskarżeni już od młodych lat przeświadczeni byli uważać część Śląska oderwanego od państwa niemieckiego za swą ojczyznę, którego to stanu rzeczy, jak zresztą wszyscy Niemcy, nie mogą uznać. Nie zapomną oni tego, że kraj ten został oderwany od Niemiec przemocą. (?) Na korzyść oskarżonych przemawia i to, że wychowali się w psy-

Ostatnie nowości!

Tragedia Romanowych — Władimir Polakow.
Bones w Londynie — Edgar Wallace.
Klimaty — Andree Maurois.

Księgarnia Ludwika Fiszera, Katowice

Poprzcza 2, tel. 1071.

chce powstań, w czasie których popełniano bezkarnie wiele gwałtów (a z czyjej winy?). Przewodniczący w ostrzyjnych słowach omawia celowość (!) polskich przedstawień w Opolu. Ta kwestja musi jednak — zdaniem przewodniczącego — być uwzględniona przy wymiarze kary.

Dlaczego nie zastosowano zawieszenia kary.

Resztę przemówienia poświęca przewodniczący ocenie winy poszczególnych oskarżonych. Sad stanął na stanowisku, że należy odroczyć decyzję co do zawieszenia wykonania kary, gdyż zasadniczo sąd ławniczy stosuje to zawieszenie w wypadkach, w których oskarżeni okazują zrozumienie swego przewinienia, a temsamem dają gwarancje, że się nie powtórzy. W przeciwnym razie nie należy stosować zawieszenia

wykonania kary. Koszty postępowania, o ile to dotyczy niewinnych, ponosi skarb państwa, część kosztów zaś ponoszą zasadzeni. Przewodniczący zaznaczył także, że przeciw wyrokowi można wnieść odwołanie w ustawowym terminie.

Sala rozpraw była wypełniona publicznością, która zarówno jak oskarżeni, przyjęła wyrok spokojnie.

(Motywacja powyższa wykazuje, że sędzia pruski godzin jest tych opryszków, którzy dokonali barbarzyńskiego gwałtu. I on płonie żądzą odwetu. To też i po wyroku nie zmieniamy twierdzenia, że proces był komedią, urządzoną tylko ze względu na zagranicę, jej t. zw. kurs stresmanoski. Wielka też jest zasługa prasy polskiej, której męskie stanowisko wywarło jednak silny wpływ na — tok procesu i może nawet — wyroku. — Red.)

Prezydent Hoover zapewnia Prez. Mościckiego

o wdzięczności i przyjaźni dla Polski.

Warszawa, 13. 10. (Pat.) P. Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki otrzymał od Prezydenta Stanów Zjednoczonych Hoovera następujący list:

Waszyngton — Biały Dom, 10 października 1929 r. Ignacy Mościcki, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Warszawa. Otrzymałem pismo Waszej Ekscelencji w związku z 150-letnią uroczystością Pułaskiego, odbywającą się w naszym kraju. Pamięć tego młodego Polaka — Rycerza, który przywrócił się do sił zbrojnych amerykańskich kolonistów i walczył tak bohatercko i odważnie od chwili przyłączenia go do sztabu generalnego Waszyngtona aż do chwili otrzymania śmiertelnej rany przy

obleżeniu Savannah, będzie zawsze żyła w sercach amerykańskich obywateli i ich serdeczne uznanie wybitnych zasług w uzyskaniu amerykańskiej niepodległości nigdy nie zaginie. Będę szczególnie powitać specjalną delegację W. E. i zapewnić jeszcze raz W. E. o wdzięczność mojego kraju i przyjaźni dla Polski.
(— Hoover.)

Połowanie w Spale.

Warszawa, 12 10. (AW.) W połowie listopada P. Prezydent Rzeczypospolitej urządził w Spale polowanie dla członków korpusu dyplomatycznego.

Od Waszyngtonu do Opola.

Racjonalści, wciągający w swe rachuby tylko t. zw. rzeczy uchwytno, politycy, uwzględniający tylko t. zw. stonki sił np. pancerników, czy korpusów, mają oto znowu dowód, że się mylą. W życiu narodów, ich wzajemnym ustosunkowaniu odgrywa bowiem nie mniejszą od tamtych rolę — czynnik idealny. Oto Kazimierz Pułaski położył swe młode życie pod Savannah przed 150 laty za sprawę wolności garści kolonistów, wyłamujących się z pod władzy potężnego wówczas już mocarstwa brytyjskiego, a dziś Polska zbiera — owoce! Do wskrzeszenia jej państwowości, przeciwko której upadłowi Kazimierz Pułaski walczył rozpaczliwie i beznadziejnie z trzema mocarstwami i biernością własnego społeczeństwa — do jej wskrzeszenia przyczynił się przede, m. in. właśnie słynny XIII punkt Wilsona, wyraz wdzięczności potężnych dziś Stanów Ameryki Północnej. Kościuszko i Pułaski, ich czyny, zdawałyby się, romantyczne, według oceny materialistów bezpodne — przyniosły owoce wspaniałe i ciągle jeszcze przynoszą. Właśnie w toku uroczystości Pułaskiego w Ameryce i w Polsce wyraził prezydent Hoover życzenie, by Rząd polski podniósł swe poselstwo w Waszyngtonie do godności ambasady, to zaś nie jest drobnostką, mocarstwa bowiem tylko mają prawo do takiego przedstawicielstwa. Zamkną się na czas jakiś znowu usta różnorodnych pomniejszych państw, zwłaszcza, że nowa ambasada powstaje właśnie w Waszyngtonie a więc stolicy najpotężniejszego dziś bezsprzecznie państwa. Nie jeden o wzięty Waszyngton ubiega się dziś naród, niejedną dąży wiele, by mógł zająć w sercu Ameryki to miejsce, jakie zajmuje Polska dzięki — Pułaskiemu i Kościuszkę...

Tak się złożyło, że równocześnie z uroczystościami Pułaskiego, a więc mimowolnie może przypomnienie walk amerykańsko-angielskich, — bawił w Ameryce premier Wielkiej Brytanii, Mac Donald. Przybył właśnie, by położyć kamień węgielny pod nowe ustosunkowanie się obudwóch mocarstw bardziej przyjazne. Bo choć obydwa narody mówią jednakowym językiem, nie ich pozatem nie łączy, a ciągle jeszcze więcej o wiele, niż ocean Atlantycki dzieli. Nie odgrywają już wprawdzie większej roli wspomnienia wojny z przed lat 150, choć i one istnieją jeszcze, ale od czasu wojny światowej zwłaszcza zaczynały być obudwóm kolosom na naszym małym globie. **Wre wojna kuczukowa i naftowa, walczy się coraz zacieklej o rynki zbytu, przyczem niejednokrotnie wystawiane są na niesłychane drażliwe pokuszenia — domnia angielskie, ciężące raz poraż gospodarco raczej w stronę Stanów Zjednoczonych. Współzawodnictwo na morzach — to był najwidoczniejszy wyraz rosnącej nieufności. Nie usunęła jej konferencja waszyngtońska z 1921 r., bo różnice zdań były zbyt wielkie. Wielka Brytania to 'stotnie była dotychczas, jak to w orędziu do narodu amerykańskiego powiedział wczoraj Mac Donald, — flota brytyjska. Istotnie: w większym stopniu niż Stany Zjednoczone potrzebuje Wielka Brytania dla swego bezpieczeństwa silnej floty, bo przecież jej ziemie porożone są po całym globie i trzeba niezręcznie dobrze pilnować bezpieczeństwa dróg do nich i połączeń! Jeżeli też dzisiaj udało się naprawdę Mac Donaldowi uzyskać nietylko ugode, ale nawet sojusz z Ameryką, natenczas byłoby to rzeczywiście wydarzenie zwrotne w dziejach nietylko obudwóch narodów! Pisma amerykańskie i lewicowo-angielskie piszą, że tak właśnie jest, najbardziej zaś cieszą się z tych wiadomości Niemcy, bo widzą już łączy u swych stóp rozbrojony cały świat. Ale pisma francuskie i konserwatywno-angielskie,**

u także włoskie, japońskie i in. wcale nie uważają, żeby sprawy zasłyły już tak daleko, jak się marzy różnym entuzjastom, z jednej strony pacyfizm, a z drugiej — odwetu. We wspólnie oświadczeniu Hoovera i Mac Donalda widzą tylko grę słów, poza którą dopatrują się nawet — zupełnej klęski wielkich nadziei Mac Donalda, wyjeżdżającego przecież za Atlantyk po złote runo zwycięstwa zagranicznego dlatego z takim rozgłosem i tak skwapliwie, bo mu się nie na żarty palił grunt pod nogami na terenie wewnętrznym. Zwycięstwo rozbrojenlowe miało być balsamem kojącym na niezagojoną ranę węglowa.

Hegemonia narodów anglo-saskich, rozbrojenie najpierw na morzach, potem na lądzie i w powietrzu, pax americano-britannica? W przytoczonym już orędziu

do narodu amerykańskiego stwierdził Mac Donald — nietylko społeczeństwa angielskiego do rozbrajania się bez — równoczesnej pewności bezpieczeństwa. Ta nieufność nie jest żadną specjalnością angielską. Istnieje ona wśród wszystkich społeczeństw zdrowych, tych zwłaszcza, które na własnej skórze doznały „błogosławionych” skutków haseł zobowiązania międzynarodowych z przed roku 1914! Czego w nich nie było! Wołna, gdyby ją prowadzono w myśl prawideł, zaprzysiężonych uroczyste m. in. przez Niemcy także, byłaby dziecinna tylko i-graszka! A była? Umowy n. p. kello-goska, to znów zobowiązania t. zw. dżentelmeńskie, budzą też nieufność dlatego głównie, że wśród tych dżentelmenów są i tacy, którzy uważają za rzecz ze względu narodowych dopuszczalną ma sakrować i kopać kobiety, choćby w Opolu n. p.

Wi. K.

Interesulacy wynik badania najwybitn. profesorów medycyny.

Lwów, 15 września. Centrala Organizacji lekarskiej we Wiedniu rozesała do wszystkich lekarzy w Austrji poniższe orzeczenie, wydane przez prof. Dra Winterberga, byłego współpracownika i pierwszego asystenta profesora WENCKEBACHA we Wiedniu:

Do Dyrekcji Koncernu Fabryki „OLLESCHAU”.

Na życzenie Pańskie wypróbowałem fabrykowane przez WPAńów tuteki „KURACYJNE” w wypadkach takich, w których w związku z użyciem nikotyny wywołana została niemiarowość akcji serca (extrasytola), bicie serca i bezsenność. Mogłem przytem skonstatować bądźto całkowite ustanie, bądźteż wyraźne osłabienie dolegliwości połączonych z użyciem nikotyny.

Praktyczny wynik badania pozostaje zatem w zupełnej zgodzie z orzeczeniem Chemiczno-farmaceutycznego Instytutu

badaj przy związkowem Ministerstwie gospodarki społecznej, oraz eksperymentalno-farmakologicznego Instytutu badań przy Państwowym Urzędzie Zdrowia (H. H. Meyer i E. P. Pick) względnie z stwierdzonym przez powyższe urzędy faktem, iż wspomniane wyroby w wysokości mierze wchłaniają nikotynę. Z tego i z uzyskanych przezemnie doświadczeń wynika, że zębne działanie nikotyny stanowiło się zmniejsza przy użyciu tutek Pańskich tutek „KURACYJNYCH”.

Profesor Dr. Henryk Winterberg mp P. S. Przy tej sposobności raz jeszcze stwierdzamy, że Koncern fabryk „Olleschan” wysyła do wszystkich krajów, w których się fabrykuje jego wyroby (zatem tak samo i do Polski) jeden i ten sam surówiec.

Pp. Lekarzom wysyłamy próbki. DYREKCJA FABRYK „OLLESCHAU”.

Mac Donald do Amerykan.

Nowy Jork, 13. 10. (Pat.) W przemówieniu, rozpowszechnionem przez radio na całą Amerykę premier Mac Donald odwołał się do narodu amerykańskiego i wzywał go do cierpliwości, by naród angielski mógł zmienić swój punkt widzenia na sprawę zbrojeń morskich. Premier oświadczył, że marynarka angielska była właściwie wielką Brytanią, morze zapewniało jej spokój i bezpieczeństwo. Ameryka zrozumie — mówił Mac Donald — jakie trudności należy pokonać, by przekonać naród o potrzebie jakiegokolwiek ograniczenia zbrojeń morskich, zapewniając jego bezpieczeństwo. Wykazują cięrlwość i dobrą wolę Amerykanie przyczynia się do do zaniku obaw o bezpieczeństwo oraz ułatwią ustalenie się nowego stanu rze-

czy, jaki wyniknie z ograniczenia zbrojeń morskich. W dalszym ciągu przemówienia Mac Donald oświadczył stanowczo, że w ciągu narad angielsko-amerykańskich nie było nigdy mowy o ekskluzywnym sojuszu między Wielką Brytanią a Stanami Zjednoczonymi. Pokój światowy nie może być zapewniony przez dwa tylko narody, spodziewa się więc, iż konferencja 5-ciu mocarstw doprowadzi do całkowitego porozumienia między wszystkimi narodami świata. Rezultaty tej konferencji zostałyby przekazane komisji przygotowawczej konferencji rozbrojenlowej w Genewie i można by się spodziewać, iż ostateczna ogólna konferencja rozbrojenlowa mogłaby się zebrać z najnajlepszymi widokami powodzenia.

W Krakowie oddano ostatnią posługę wielkiemu artyście.

Kraków, 13. 10. (Pat.) Wczoraj o godzinie 8-ej rano odbyło się wyprowadzenie zwłok Jacka Malczewskiego z domu żaloby przy ul. Asnyka na Salvatore. W imieniu artystów przemówił Władysław Hoffman w słowach pełnych żalu, żegnając zmarłego. Po przemówieniu trumne zniesiono ze wzgórze salwatorskiego do karawanu, zaprzęzonego w dwie pary koni. Orszak żałobny, poprzedzony przez duchowieństwo, podążył do kościoła Franciszkańskiego. Wzdłuż ulic i koło kościoła zebrały się tłumy publiczności, żegnając zwłoki wielkiego mistrza malarstwa polskiego. Po wnieśieniu trumny do kościoła Franciszkańskiego ks. biskup Rospond odprawił mszę żałobną w obecności ks. metropolity Sapiehy i licznego kleru, poczem wymieszono z kościoła

trumne i umieszczono na rydwanie. Przy dźwiękach marszu Chopina wyruszył wielki pochód żałobny w stronę Skalki. Pochód otwierali uczniowie i uczenice gimnazjów krakowskich, szkół średnich, poczem niesiono wieńce. Za wieńcami maszerowała kompania Strzelca. Przed trumną szły liczne zastępy duchowieństwa zakonnego i świeckiego. Kondukt prowadził ks. metropolita Sapieha. Obok rydwanu pełnił straż honorową Strzelcy. Rydwan otaczały delegacje Związku Legionistów, Federacji Polskich Związków Obrotowców Ojczyzny i innych organizacji ze sztańdarami. Za trumną szła rodzina zmarłego, jako przedstawiciel rządu minister wyznał relig. i ośw. publ. Czerwiński z szefem departamentu kultury i sztuki Jastrzębowskiem. Liczni

Proroctwa opozycyjne sprawdzają się jakoś.

Pik. Stawek nie ustępuje. Warszawa, 13. 10. (Tel. wi.) Pogłoska podana przez niektórych wczorajszego pisma, jakoby preza B. B. W. R. poseł pik. Stawek miał udać się na dłuższy urlop, a miejsce jego na stanowisku preza B. B. W. R. miał zająć pik. Koc, dotychczasowy wiceprez tego klubu, jest nieprawdziwa. Pik. Stawek po dłuższej chorobie czuje się już zupełnie dobrze i powrócił do normalnych zajęć.

Ostatnio był on przyjęty przez Marszałka Piłsudskiego w Sulejówku, który odbył z nim dłuższą konferencję.

Aspirin TABLETKI przy objawach przeziębienia reumatycznych bólach. Do nabycia w aptekach

Delegacje polskie u stóp pomników zasłużonych dla wolności i potęg Ameryki.

Waszyngton, 13. 10. Onegdajse uroczystości ku czci Pułaskiego w Waszyngtonie rozpoczęły się przy pięknej pogodzie jesiennej o godz. 9.30 rano.

Obie delegacje polskie udały się na amerykański cmentarz narodowy, w Arlington, gdzie znajduje się grób Nieznanego Żołnierza. Wśród dźwięków orkiestry i honorów wojskowych pik. Zahorski i por. Zarzycha złożyli na grób Nieznanego Żołnierza wieńce w imieniu Marszałka Piłsudskiego, pik. Głogowski zaś w imieniu armji polskiej.

Następnie przedstawiciele polskiego Związku Narodowego i Związku rzymskokatolickiego złożyli wieńce u stóp pomnika Kościuszki.

W czasie śniadania, które odbyło się w klubie prasy ambasador Filipowicz podziękował prezesowi Werwińskiemu w imieniu Rządu polskiego za popierse Pułaskiego i oświadczył, iż pada myśl, by popierse to było umieszczone w Warszawie w Senacie, podobnie, jak popierse Pułaskiego na Kapitulu waszyngtońskim.

Po śniadaniu udano się przez ulice przybrane polskimi i amerykańskimi flagami pod pomnik Pułaskiego na Pensylwania Ave nue, gdzie delegacje złożyły wieńce.

Uroczystości zakończyło przyjęcie w ambasadzie polskiej, gdzie p. Filipowiczowie podejmowali przedstawicieli rządu amerykańskiego, członków korpusu dyplomatycznego, członków Korpusu dyplomatycznego i delegacje polskie.

NAJBARDZIEJ UDOSKONALONA AMERYKAŃSKA MASZYNA DO PISANIA

ROYAL

Przedstawicielstwo na Główny Śląsk

E. Braszczok i Ska Katowice, Kościuszki 16 Tel. 19-49

przedstawiciele władz samorządowych, wojskowych, nauki, sztuki oraz tłumy publiczności. W chwili, gdy pochód przechodził koło placu Bernardyńskiego. Pochód wśród niezwykłej powagi i skupienia dotarł do ulicy Skatecznej. Przed kościołem św. Katarzyny pożągnął zwłoki mistrza imieniem rządu minister wyznał relig. i ośw. publ. Czerwiński. Po przemówieniu ministra ujęł trumnę na barki uczniowie Akademii Sztuk Pięknych i ponieśli ją do grobu zasłużonych na Skatce, gdzie zwłoki ostrażono na wieczny spoczynek obok Siemirackiego, Wyspiańskiego i in. nych zasłużonych dla Ojczyzny obywateli twórców.

Z działalności Banku Gosp. Krajowego w Województwie Śląskim.

Bank Gospodarstwa Krajowego utworzył swój oddział w Katowicach w r. 1924 a działalność swoją na Śląsku rozpoczął w roku 1925. Katowicki Oddział Banku Gospodarstwa Krajowego jest bezspornie największą polską instytucją bankową na Śląsku. Na drugim miejscu kroczy, zdaje się, Miejska Kasa Oszczędności w Katowicach.

Do starych instytucji finansowych społeczeństwo nasze ma żal z powodu utraty w nich swych oszczędności przedwojennych. Sprawili to dewaluacja marki niemieckiej. Natomiast wobec nowych instytucji bankowych, powstałych już po zaprowadzeniu stałego pieniądza — złotego polskiego — ludność podnosi pretensje, iż za mało udzielała kredytu.

To drugie dotyczy więc także i Banku Gospodarstwa Krajowego. Jest prawdą, że katowicka filja Banku Gospodarstwa Krajowego nie podołała pokryciu żądanych kredytów na Śląsku. Z drugiej jednak strony, trzeba stać pamiętać o tem, iż aby jakkolwiek instytucja finansowa mogła dostatecznie podołać żądaniom kredytowym, trzeba, żeby najpierw ktoś włożył do niej pieniądze, obolotnie, czy to w formie przejęcia akcji, dotacji rządowych lub depozytów i oszczędności. Ponieważ jednak dopływ gotówki we wszystkich możliwych formach był na ogół za mały, więc sła rzeczy i udzielanie kredytów musiało być niedostateczne. Z tego całe społeczeństwo winno zdać sobie sprawę.

Natomiast słyszy się jeszcze skargi co do form udzielania kredytu przez Bank Gospodarstwa Krajowego, a mianowicie co do kategorii pożyczkobiorców i wysokości kursu pożyczek.

Wobec tego nie od rzeczy będzie omówić chociażby tylko pobieżnie działalność kredytową katowickiego oddziału Banku Gospodarstwa Krajowego.

W czasie swej niespełna pięcioletniej działalności Banku Gospodarstwa Krajowego w Katowicach stan udzielonych kredytów tego Oddziału przedstawiał się jak następuje:

W dniu 31. 12. 1925	11.642.000 zł.
„ 31. 12. 1926	12.078.000 „
„ 31. 12. 1927	13.057.000 „
„ 31. 12. 1928	26.927.000 „
„ 31. 8. 1929	26.914.000 „

Z powyższego widzimy, iż do roku 1927 wzrost kredytów odbywał się w tempie dość powolnym. Gwałtowny natomiast skok widzimy w roku 1928. Zwiększony stan kredytów per ultimo tego roku wynosił przeszło 100% w stosunku do roku poprzedniego. Wzrost ten spowodowany został stosunkowo bardzo nważnym udzieleniem kredytów dla handlu i rzemiosła. Podczas kiedy z końcem roku 1925 stan kredytów dla handlu wynosił zaledwie 267.000 zł., w r. 1926 749.000 zł., a w r. 1927 — 1.186.000 zł., to z końcem roku 1928 kredyty te wynosiły — 7.937.000 zł. Rzemiosło zaś w poprzednich trzech latach nie otrzymywało wogóle żadnych kredytów; pierwsze pożyczki, jakie uzyskało w r. 1928 wynosiły pod koniec tegoż roku 1.512.000 zł.

Również banki, kasy oszczędności i kooperatywy otrzymały w r. 1929 pewną pomoc finansową i tak: banki 1.400.000 zł., kasy oszczędności 1.266.000 zł., kooperatywy 1.860.000 zł. Tymczasem w latach poprzednich kredyty dla tych instytucji były bardzo znikome, gdyż nie przekraczały kilkadziesiąt tysięcy zł.

Kredyty dla innych grup gospodarczych przedstawiały się następująco:

Dla przemysłu per ultimo:	
1925 r.	3.008.000 zł.
1926 „	6.809.000 „
1927 „	7.994.000 „
1928 „	7.904.000 „
31. 8. 1929	9.233.000 „

I tutaj widzimy, stały wzrost pożyczek. Trzeba przytem zaznaczyć, że jakkolwiek w pierwszych latach pomoc finansowa otrzymywał przeważnie przemysł wielki, to w latach ostatnich poważną część tego kredytu uzyskiwał polski przemysł drobny i średni.

Ponieważ Bank Gospodarstwa Krajowego jest instytucją państwową, więc kredytów udziela według wskazań rządowych. Z tego wynika, iż pierwsze kredyty dla handlu i rzemiosła polskiego na Śląsku udzielone zostały na skutek energicznych i ciągłych zabiegów wojewody Dr. Grażyńskiego oraz zrozumieniu tych potrzeb przez dyrekcję katowickiego oddziału B. G. K. Jakkolwiek za czasów rządów partyjnych i wpływów p. Korafnego polski stan średni na Śląsku z Banku Gospodarstwa Krajowego prawie żadnych pożyczek nie otrzymywał, a uzyskał je w poważnych kwotach dopiero za czasów nowej dyrekcji filji katowickiej tegoż banku i za poparciem Wojewody Dr. Grażyńskiego, mimo to niedoleżni partyjnicy, jak Roguszczyk, Sosniński i Korfany z cynizmem wołają: „My jedynie moglibyśmy dać szczęście ludności śląskiej! Rządy pomajowe a szczególnie Wojewoda Grażyński nic a nic nie robią!”

Następna wielka grupa, korzystająca z pieniędzy Banku Gospodarstwa Krajowego są przedsiębiorstwa państwowe na Śląsku. Stan tych pożyczek z końcem każdego roku był następujący:

1925 r.	4.491.000 zł.
1926 „	1.240.000 „
1927 „	223.000 „
1928 „	5.353.000 „
31. 8. 1929	7.590.000 „

Jakkolwiek kredyt ten był w poszczególnych latach nierównomierny, to jednakowoż widzimy silny wzrost jego w okresie 1928 i 1929 r. Stało się to głównie z powodu większej pomocy udzielonej Państwowej Fabryce Związków Azotowych w Chorzowie, która znów ze swej strony kredytowała swe naczynia sztuczne rolnictwu. Zresztą, przedsiębiorstwa poza Bankiem Gospodarstwa Krajowego z żadnych instytucji bankowych kredytu nie otrzymują.

Ponieważ kredyty dla rolnictwa zajmują się od r. 1927 Państwo Bank Rolny, wobec tego, od czasu założenia filji katowickiej tego ostatniego Bank Gospodarstwa Krajowego począł stopniowo ograniczać pożyczki rolnicze. Również bardzo poważnej

Stare przysłowie mówi:
 „Kto naśladowiada poleca, sprzedaje huski zamiast ziarna.”
 Przed zakupem domieszki do kawy prosimy zważać, czy na jej opakowaniu widnieje mlynnek do kawy i nazwa „FRANCKA”.
 Jedynie te znaki rzeczą za prawdziwość towaru.

PRAWDZIWA „FRANCKA”
 DOMIESZKA DO KAWY

redukcji uległy pożyczki dla samorządów. Stan tychże wynosił per ultimo:

1925 r.	1.850.000 zł.
1926 „	1.490.000 „
1927 „	595.000 „
1928 „	20.000 „

Redukcja tej kategorii pożyczek nastąpiła wskutek wydatniejszego wspierania kas oszczędności przez Bank Gospodarstwa Krajowego, wskutek pożyczek udzielanych samorządom bezpośrednio przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej na zwalczanie bezrobocia, oraz wskutek udzielania im pożyczek ze specjalnego Śląskiego Komunalnego Funduszu Pożyczkowo-Zapomogowego.

Z powyższego widzimy, iż rozwój kredytów, udzielonych przez Oddział Banku Gospodarstwa Krajowego w Katowicach był prawidłowy i przystosowany do istoty potrzeb naszych i warunków gospodarczych.

Są natomiast utyskiwania na niski kurs pożyczek w listach zastawnych. Można by wiele na ten temat mówić. Jednakowoż cała dyskusja nic nie pomoże, skoro niema nabywców na te listy po kursie wyższym. Ci, którzy te listy kupują, pragną na nich zarobić. Dopóki będziemy mieli brak gotówki, dopóty o wysokim kursie naszych papierów pupilarnych nie może być mowy.

Z powyższego widzimy, iż rozwój kredytów, udzielonych przez Oddział Banku Gospodarstwa Krajowego w Katowicach był prawidłowy i przystosowany do istoty potrzeb naszych i warunków gospodarczych.

Są natomiast utyskiwania na niski kurs pożyczek w listach zastawnych. Można by wiele na ten temat mówić. Jednakowoż cała dyskusja nic nie pomoże, skoro niema nabywców na te listy po kursie wyższym. Ci, którzy te listy kupują, pragną na nich zarobić. Dopóki będziemy mieli brak gotówki, dopóty o wysokim kursie naszych papierów pupilarnych nie może być mowy.

oczywiście, iż powyżej nakreślona działalność Oddziału Banku Gospodarstwa Krajowego w Katowicach nie mogła być wystarczającą dla naszych potrzeb gospodarczych. Żadana bowiem państwowo, które inne narody uskuteczniały w ciągu 130 lat naszego niebytu państwowego, a które my mamy wykonać w jednym pokoleniu są tak ogromne, a środki w stosunku do nich z natury rzeczy tak szcuple, iż często ciężar pracy wydaje nam się nie do udźwignięcia. Jest jednak postęp, i to dosyć szybki, szczególnie w ostatnich trzech latach. Produkcji więcej, konsumujemy więcej i postępujemy się z roku na rok coraz to większą ilością gotówki i kredytu. Tego faktu nikt zaprzeczyć nie zdoła. Cieszymy się, iż tak jest, a dajmy do tego, aby w przyszłości było jeszcze lepiej. Ci natomiast, którzy liczone jeszcze bolączki rodmuchują i uwypuklają je do ogromnych rozmiarów, ci zaturawiają nasze narodo i wobec młodego państwa polskiego popełniają wielki grzech narodowy, z którego wobec przyszłych pokoleń wytłumaczyć się nie zdołają.

Czy jesteś już członkiem Związku Obrony Kresów Zachodnich?

WHITE I ADAMS.

Zagadka Radjowulkanu

Przełożył St. Kultricki.

30)* (Ciąg dalszy.)

Przez cały dzień pływałam między statkami i brzegiem, przywołując na ląd za wartość okrętu i składając ją na skalistej niewielkiej płaszczyźnie, znajdującej się w pewnym miejscu wybrzeża. Wieczorem kapitan Selover wrócił na pokład, podczas gdy my rozłożyliśmy się na brzegu. Przedtem jeszcze wziął mnie na bok i rzekł:

— Eagen, zostawiam pana z ludźmi. Jeden z nas musi być przy nich. Ja zostanę na pokładzie. To przekleństwo chrupanie piasku pod nogami mierz mię. Solidne deski dębowe — oto jedyna podstawa prawdziwego marynarza, po której może stąpać bez obrzydzenia.

Pożegnał się szybko, niemal z zakłopotaniem. Miałem wrażenie, iż jest zgnębiony. Czulem, że zaszła w nim zmiana, lecz nie miałem żadnego faktu, uwaśnającego do spostrzeżenia. Śmiertelnie znudzony, nie mogłem się głębiej zastanawiać nad tem.

Boże! Cóż to było za „czyszczenie”! Zdjęliśmy z okrętu wszystko, co nie

było przybite i przyśrubowane, aż wreszcie tylko nagi kadłub sterczał na wodzie. Potem bez przesady zaczęliśmy skrobać pudło okrętu szcztokami, niby konia zgrzeblem. Teraz stał się przedmiotem przekleństwa majtków. Naprzód wyszorowaliśmy „Laughing Lass” potem pomalowaliśmy ją; nastąpiło smolowanie desek a wreszcie smarowanie białokw tuszczem, nie mówiąc o szorowaniu spodu okrętu. Gdy z tem skończyliśmy, odbyło się czyszczenie łańcucha kotwicznego, ogniwo po ogniwo.

Wieczorem wzniesiliśmy, obyczajem marynarskim, na brzegu wielkie ognisko, dookoła którego ułożyliśmy się, w milczeniu ćmając fajki; ze zmęczenia nikt nie miał ochoty do rozmowy.

Właścivory Selover i ja powinniśmy byli wieczory przepędzać razem, działo się jednak inaczej. Z zapadnięciem zmroku kapitan wracał zawsze na okręt. Co tam robił — nie wiem. Widzieliśmy światło jego latarni, snującej się tu i ówdzie.

— Czyścił zęby! — mówili majtkowie. Przepowiednia Thracklesa spełniła się. Siedm pełnych tygodni trwała ta ciężka harówka.

— Gotowe! — zameldowałem wieczorem pewnego poranka.

Kapitan spojrział na mnie, srogomzmarzczywszy brew i pisał:

— Eagen! Czy wam nie wpadło na myśl, co by się jeszcze dało zrobić?

Śmiejąc się odparłem:

— Czyż pan nas jeszcze nieość wymęczył? Nie wiem już, co by było do roboty, chyba, że pan każe wyzłocić kajuty?

Zmierzył mnie ostrem spojrzeniem:

— I pan chcesz być marynarzem? Czyż nie pojmujesz, że jedyny sposób utrzymania tej bandy w karchach, to właśnie zaharowanie jej na śmierć, nieustanne popędzanie do roboty? Więcej natężalem swą mógownicę, niż w wasze kości, by wciąż wymyślać coś nowego! Teraz już nie mam żadnego pomysłu — i wnet rozpętały się sły djabelskie! O, to moje chłopczki, to niezrównana hołotka!

Postradałem impet. Ujrzałem rzeczy w całkiem nowym świetle i — całkiem innego kapitana Selovera. Gdzież się podziało jego zaufanie w moc żelaznych pięści?

— Nie czuję się dobrze na przekleństym lądzie! — mówił Selover. — To nie jest pokład okrętu, gdzie tych łajdaków można ciągle mieć na oku. Chciałbym, abyśmy już szczęśliwie dotarli z powrotem do San Francisco.

— Przecież pan sobie z nimi przedtem doskonale radził!

— Tak, ale nie na lądzie!

— To prawda, ale oni o tem nie wiedzą! Na miłość boską, kapitanie, nie pozwól pan, aby spostrzegli, że i pan ma nerwy!

Drgnął, słysząc te słowa.
 — Kapitanie, pokaż im łażną pięść! Każ im wydobyć wrak „Złotego Rogu”. To wprawdzie nic nie warte, ale to ich zatrudni!

— Doskonale! — zawołał naprawdę uradowany, klepiąc mię po ramieniu. — Doprawdy, o tem nie pomyślałem.

— Ponadto daj pan ludziom na tydzień jeden dzień wolny. To nie zaszkodzi a zapewni tę korzyść, że czas im nie będzie się dłużył...

— Słusznie!

— Jeszcze jedno! Wie pan, że nie jestem próżniakiem, i nie lekam się żadnej pracy — a jednak proszę mię od niej zwolnić, bo wówczas dla innych pozostanie więcej do roboty.

— Oczywiście!

Kapitan Selover przez noc stał się innym człowiekiem: Nie poznałem go poprostu! Ruchy miał niepewne, odważa znikła bez śladu — stanowczośtaąpiła miejsca lekliwości. Podczas gdy pierwszej był samowładnym tyranem, nieznośnym cudzego zdania lub oporu — teraz przyjmował rady od drugich! On, pan życia i śmierci załogi, słuchał moich wskazówek!

WINIAKI WINKELHAUSEN RUMY
LIKIERY Zakłady Przemysłowe WINKELHAUSEN T.A. STAROGARD-POMORZE ZAŁ. 1846 **ARAKI**

Pozdrowienia prezesa Fidac'u dla narodu z dnia. polskiego.

Wiceprezes FIDAC'u em. major Ludyga-Laskowski otrzymał od prezesa FIDAC'u Fred. W. Abbot, admirała floty angielskiej, następującą treść list z pozdrowieniami dla narodu polskiego.

„Chcę, aby pierwszy mój krok, który czynię jako prezes „FIDAC'u”, był hołdem i wyrazem prawdziwego podziwa dla Waszej pięknej Ojczyzny, — chcę, aby ten pierwszy mój akt, był bratnim pozdrowieniem dla polskiej delegacji „FIDAC'u”.

Proszę Was, byście zechcieli być moim tłumaczem wobec wszystkich Polaków i powiódźcie im, jak wysoko cenię honor, który przypadł mi w udziale, reprezentować między innymi i Polskę jako prezesa „FIDAC'u”.

Jestem naprawdę dumny z tej mojej nowej czynności i zaszczytnego tytułu, jaki na mnie spadł w czasie ostatniego Kongresu „FIDAC'u” w Bolgradzie.

Zdaje sobie dokładnie sprawę z tego, że zadanie moje niejednokrotnie będzie ciężkie. Jednakowoż nie niepokoję się z tego powodu, gdyż wiem, że delegacja polska i Wy sami jako wiceprezes „FIDAC'u” zechcecie mnie wspomagać w mojej i we wszystkich moich zamierzeniach. Bądźcie przekonani o mojej lojalności i serdeczności, oraz oddaniu się moim dla naszych

wspólnych wysiłków, od których zależy przelot wielkość i znaczenie naszego „FIDAC'u” na terenie międzynarodowym.

Proszę przyjąć kochany przyjacielu i prześle wyrazy bratnich pozdrowień.

Prezes „F. I. D. A. C. u”

(—) Fred W. Abbot, Lt. Col.

Admirał Fred W. Abbot jest spokrewniony z angielskim domem królewskim i był w czasie wojny światowej jednym z dowódców floty morskiej Anglii.

Zdemaskowanie rewelacji niemieckich przez p. Reynaud.

Paryz, 12. 10. (Pat.) Denutowany Paul Reynaud, który powrócił do Paryża z podróży do Mekykku, przyjął korespondenta PAT, udzielając mu następujących wyjaśnień w sprawie rewelacji o rzekomych jego kontaktach ze środowiskami nacjonalistycznymi Niemiec.

„Rzeczko moje rokowania — mówił, sprowadzała się do zwykłej podróży informacyjnej, którą odbyłem do Berlina w kwietniu. Podróż warta była tego. Niemcy mają podwójne oblicze. Z jednej strony oficjalnie Niemcy o nastrojach pacyfistycznych, z drugiej fanatyczna młodość nacjonalistyczna, w ręce której wyłatkowo okoliczności mogą oddać władzę. W wyobraźni różnych ludzi rozmowy moje, które miały charakter ściśle prywatny, przybrały formę tajnych rokowań, w toku których miałem poczynić różne propozycje. Usłużył rewelatorzy starannie uchylała się od reprodukcji moich objeń, ograniczając się do cytowania pismu, wysłanego przez stronę przeciwną. Cała sprawa miała przebieg następujący. Gdy rozmowy mojej poruszyli

kwesję Polski, oświadczyłem im, że jeżeli wy powiadała się za aliansem z Francją, to winni żądać, abymy byli lojalnymi aliantami, czego najniższym wymogiem będzie lojalność nasza wobec naszej sołuszności Polski. Dodatem tylko, że gdyby nacjonalist niemieccy zaprzestali swej gwałtownej kampanii przeciwko Polsce i łącznie z żądaniem rewizji traktatów, atmosfera międzynarodowa zmieniłaby się, umożliwiając wspólne rozpatrzenie możliwości zaradzenia pewnym nieporozumieniom konsekwencjom wojny, pod względem gospodarczym. Od wprowadzenia narządków niektórych ulepszeń w funkcjonowaniu państwa tranzycyjnym przez korytarz gdański, daleko do zwrócenia tego korytarza Niemcom. Powtarzam, że nie było i nie mogło nigdy być mowy o tem.”

„Echo de Paris”, „Petit Parisien”, „Temps” i „Figaro” drukują obszernie wywiady z postem Paul Reynaud, sprowadzające się do oświadczenia, danego korespondentowi PAT.

Ks. Panaś i reszta dobranego towarzystwa.

Ze śląskich sfer obywatelskich otrzymujemy następujące uwagi:

Pojawił się na Śląsku ks. Panaś i w „Polonii” wypisuje różne napaści na rząd. Gdyby to, co mówi względnie pisze, było krytyką rzeczową istotnych, konkretnych zarządzeń, możnaby go słuchać lub czytać, ale operuje komunalią i ogólnikami i przytem chce się zaliczać do kierujących warstw.

Pozatem ks. Panaś zajmuje się gloryfikacją Korfanteo. Jest nam to obojętne, czy Korfanty zaangażował ks. Panasia za pieniądze czy bezpłatnie do „roboty” na Śląsku, ani też ks. Panasiowi zarobku na Śląsku nie zazdrościmy, skoro zajęcia nie może gdzieindziej znaleźć, ale wymagać musimy od ks. Panasia, aby pisał prawdę.

Pominąć można, że ks. Panaś gustuje w towarzystwie Korfanteo, którego każdy szanujący się obywatel Polski omija z daleka dlatego, że zdyskwalifikował go sąd marszałkowski jako posta. Pozostawiamy już to niewybrednemu smakowi ks. Panasia. Jednej rzeczy wszakże od niego wymagać możemy i musimy, tj. prawdy.

Ks. Panaś mija się z prawdą. Wypisując w „Polonii” (nr. 1801) Korfanteo hymn pochwalny, ks. Panaś powiada dosłownie: „Zapewniam, że posła Korfanteo znam doskonale jeszcze z tych czasów, gdy w parlamencie niemieckim zapowiadał, że buklem wypęzi Prusaków ze Śląska”.

Jest to nieprawda, tem przykrzejsza, że dopuszcza się jej kszad. Korfanty bowiem, który posłował do parlamentu niemieckiego i sejmu pruskiego od roku 1903—1918, nigdy nie groził ani nie odważał się grozić Prusakom wypędzeniem ze Śląska. Niechaj ten „prawdomówny” ks. Panaś przytoczy na swoje twierdzenie choć jeden dowód. Inaczej... ks. Panaś wie chyba, jak się tytułuje ludzi, którzy mówią nieprawdę.

Luność na Śląsku przyzwyczajona jest wierzyć słowom ksiadza. Niechaj ks. Panaś, który zwyczajów na Śląsku nie zna, zechce nienadwyręzać autorytetu księży katolickich podawaniem nieprawdy luności polskiej jako „pokarm duchowy”.

Do towarzystwa Korfanteo: Czernej, Markitona i Wakermanna, dochodzi nowy członek, ks. Panaś. Będzie to dobrane towarzystwo. Smacznego!!

Stęgnij po szczęście!
Kup los 20-ej Loterii Państwowej w kolekturze
Związku Obrony Kresów Zachodnich
Katowice, Poczta 16 II p. tel. 20.71.

Oferujemy w wielkim wyborze

Płaszcz damskie, dla dziewcząt i dziecinne, Futra, Palta i ubrania męskie, chłopięce i dziecinne.

Wielki wybór w towarach wełnianych i bawełnianych.

Urzędnikom państwowym sprzedajemy towary na dogodnych warunkach spłaty

Polskie Wyroby Tekstylne

Józef Szottka i Ska

Tel. 31-40 Katowice, ul. 3 Maja 19 Tel. 31-40

Z życia straży pożarnych powiatu pszczyńskiego.

W ubiegłą niedzielę odbył się w Piotrowicach w sali p. Jana Krawczyka VI. Walny Zjazd Delegatów Powiatowego Związku Straży Pożarnych. Zagał zjazd prezes pow. Zw. Jan Kol. burmistrz m. Mikołowa, witalac zgromadzonych delegatów straży pożarnych i gmin, a przewodniczącym zast. p. starosty asesora p. Wocke, reprezentantów Zw. Wolew. Insp. Pacholskiego i Szadzaka oraz reprezentanta pow. kom. policji Wolew. asp. K. Włoska z Mikołowa. Po przemówieniach powitalnych pp. Wocki, Pacholskiego i prezesa mjełscowej ochotniczej straży pożarnej Kurzoka, wniósł prezes Kol. trykrotny okrzyk na cześć naszej Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i Jej Dostojeńcy Prezydenta. Następnie zebrani uchwalili jednogłośnie wysłać telegrama hołdownicze na ręce prezesa honorowego Związku Straży Pożarnych Wolew. St. Pana Wojewody dr. Michała Orayńskiego. Po stwierdzeniu liczby delegatów uprawnionych do głosowania, przyjęciu i zatwierdzeniu protokółu z V. Walnego Zgromadzenia, sekretarz Soboty z Mikołowa odczytał sprawozdanie za rok ubiegły, z którego wynikało, że w roku obecnym ochotnicy Powiatowy Związek Straży Pożarnych 5-ko letni hufcusz swego istnienia. Związek liczy obecnie 40 ochotniczych straży pożarnych i 20 gmin. Jest to bardzo znaczny postęp w porównaniu do czasów przedwojennych, kiedy Związek liczył — w roku 1914 zaledwie 18 ochotniczych straży pożarnych. W roku ubiegłym przystąpiły do Związku dwie nowe straże: Wielki Chelm i Gardawice. Tytułem

promii za pierwsze przybycie na miejsce pożaru udzielono 9-ciu strażom nagrody pieniężnej. Zmarło w roku ubiegłym dwóch członków straży: Franciszek Winkler z Murcek i Bogacz Józef z Pszczyń. Kasa pośmiertna istniejąca przy Powiatowym Związku liczy obecnie 490 członków, a na każdy wypadek śmiertelny wypłaca obecnie 240 zł. Pod względem finansowym straż 20-ku powiatu miała jeszcze bardzo wiele do życzenia, gdyż gminy bardzo szczupłe kwoty albo wogóle nie wstawiały do budżetów na cele pożarnictwa. Sprawozdanie sekretarza jak i kasjera zebrani przyjęli do wiadomości bez dyskusji. Ponieważ w roku bieżącym należało wybrać cały nowy zarząd Pow. Zw. Str. Poż., przeto prezes Związku proponował zarządzić przezwie w postępie i wybranie komisji, która by się zajął wyborem nowego zarządu. Atoli zgromadzeni na sali delegaci jednogłośnie donagali się, by dotychczasowy stary zarząd nadal sprawował swoje funkcje. Wprawdzie większość członków zarządu sprawuje swoje czynności już od utworzenia Pow. Zw. i chciała ustąpić miejsca nowym siom, lecz ulegając zdecydowanemu stanowisku zebranych, którzy o rzekli, że dotychczasowy zarząd zrobił dotąd wszystko to, co było możliwe w obecnych trudnych warunkach gospodarczych, członkowie dotychczasowego zarządu zdecydowali się nadal sprawować swe funkcje. Są to: burm. Kol. Jan. — prezes Mikolów, zast. Jęgo Jan Włoczek, naczelnik gminy Tychy, sekretarz Ludwik Sobott, sekr. policji miejsciej w Mikołowie, ka-

P. Panasiowi — przyczynę od „Ostrowidza”.

Piszemy: „p. Panasiowi”, jako że wstępny zamiar „osadzenia” już osiągnięliśmy. Ks. Panaś, uzyskawszy „laur” konfiskaty za swój popisowy artykuł w „Polonii”, za co go czeka jeszcze odpowiedzialność sądowa, odpoczywa teraz i już inicjalu „ks.” pod swymi artykułami zanichał. Zmienił podpisa na skromne: „Pejot”.

Na niedawną „odpowiedź” p. Panasia chcemy oświadczyć, że zgola się tcm nie martwimy, że p. Panaś nie chce korzystać z „wywiadu” co do p. Korfanteo. Zanichawszy tej bardzo pożytecznej w tym wypadku akcji będzie p. Panaś strzelał w swej robocie coraz to grubsze byki, na czym nam bardzo zależy. Jesteśmy świecie przekonani, że spółka Korfanty — Panaś przemieni się wkrótce we wzajemną kompromitację, z tą chyba tylko różnicą, że na tem najgorzej wyjdzie p. Panaś, bo p. Korfanty nie może być już bardziej, jak dotychczas skompromitowany. Jeśli p. Panaś sobie życzy dowiedzieć się, jakie echo znalazły jego popisowe występy w sferach patriotycznie i obiektywnie myślącej luności śląskiej, niechaj sobie przeczyta zamieszczony dziś, a nadesłany nam artykuł p. t. „Ks. Panaś i reszta dobranego towarzystwa”. Zaręczamy p. Panasiowi, że artykuł ten nie jest redakcyjny i pochodzi ze sfer w stu procentach śląskich, znających od lat p. Korfanteo i jego „działalność”. Jeśli p. Panasiowi spodobą się zlekceważony ten głos opinii publicznej, tem lepiej dla nas, a tem gorzej dla niego, bo to nam ułatwi proceder „osadzenia”.

P. Panasia, który na pierwszą naszą przestrógę odpowiedział tonem rezonerstwa i histerji, możemy zapewnić, że w metodzie „osadzenia” i „hamowania” nie będziemy potrzebowali uciekać się do aktów gwałtu, bo to nie jest w naszym guście. Jeśli z p. Korfanteo nie kwapiemy się robić „bohatera”, to tembardziej nie uśmiecha nam się „palma męczennictwa” na skroniach p. Panasia. Splanowanie i zlikwidowanie Panasiowych hocków — kłocków przeprowadzimy dużo bardziej prostymi środkami. P. Panaś zapewne sobie myśli, żeśmy się jego przyjazdu na Śląsk bardzo przerażli, tymczasem jest odwrotnie. My z stanowiska naszej taktyki, przyjazd p. Panasia witamy z zadowoleniem i bardzo na wesolo. Z dotychczasowych redakcyjnych subalternów p. Korfanteo jest dla nas p. Panaś typem najbardziej wymarzonemu! „Bli mi”, panie Panaś. P. Panaś zapewne zna gwara lwowską, a więc zrozumie ostatnio użyte określenie.

Zobacz p. Panaś, że z nami gra nie jest łatwa. Jesteśmy czujni, obrotni i cięci.

„Góralu”, czy ci nie żal, żeś wziął do „laskini zbóów”!

sler Karol Paduch, st. sekr. głównej kasy miejskiej w Mikołowie, oraz ławnicy: Jan Figa, burmistrz Pszczyń, Kłement Wilhelm, naczelnik straży w Mikołowie, Jan Krawczyk, naczelnik straży w Piotrowicach, Ludwik Mchałk, naczelnik straży w Bieruniu Starym i Teodor Koszyk z Pszczyń jako powiatowy ogólniśtr. Miejsce następnego walnego zebrania postanowiono do decyzi zarządu pow. Zw. Po walnych głosach, przewodniczący pięknym przemówieniem nawołującym do dalszej intensywnej pracy — zamknął obrady hasłem strażackim „Czołem”. Zawody konkursowe, które następnie odbyły się — przyniosły zebrany niespodziankę o tyle, że mistrzostwo powiatu pszczyńskiego w grupie IV uzyskała ochotnicza straż z Mikołowa, która w roku ubiegłym stała na drugim miejscu. Do roku ubiegłego mistrzyni — ochotnicza straż z Jedzin — zeszła na trzecie miejsce. Piękną zabawą świąteczną zakończono tegoroczny walny zjazd.

„SKODA“

SAMOCHOBY

osobowe ciężarowe

TRAKTORY

rolnicze przemysłowe

Główny sprzedawca Zakładów Skody Kraków - Oddział Katowice, Poprzeczna 3 II, tel. 1660.

Oferty na żądanie.

Na coś zawsze się to przyda!

W każdym razie zaoszczędzi Pani ładny grosz, biorąc Persilu stosowną ilość, rozpuszczając go w zimnej wodzie i gotując raz tylko, i to krótko. Na 2½ do 3 wiader wody bierze się 1 paczkę Persilu! Persil to oszczędność!

Persil to Persil

Fr. Tyrakowski mistrz krawiecki Król. Huta

ul. Wolności 74, Tel. 4-48.

Przypominam Szan. Klienteli i Publiczności, że może być ciężka i długa zima. zatem trzeba się zawczasu zaopatrzyć w ciepłe ubrania i płaszcze.
Najnowsze materiały zimowe we wielkim wyborze już nadeszły.
Poleca się wykonanie eleganckich ubrań, zarzutek, nakryć futrzanych według najnowszych wzorów.
Zasadą moją jest dawać dobry towar, dobrą pracę i tanio.

Meble na raty!

Czyta!

Wycią!

Nowożeńcy i ci wszyscy, którzy chcą zakupić do bre. trwałe i eleganckie meble, nich to uczynią u Pierwszej Chrześcijańskiej „Śląsko-Mazowieckiej Fabryki Mebli“
Właściciel Jan Płokarz w zast. Bolesław Płokarz
Katowice, ulica Sobieskiego 19 (dawniej Roonstrasse)
Otwarte od 8 rano do 7 wiecz., także w niedziele i święta

Każdy uczeń obywatel, urzędnik, czy robotnik otrzyma meble już przy wpłacie 20 proc na raty i do 2 lat spłaty, a mianowicie: sypialnie, łącznie parniture klubowe i salonowe, umocowanie kuchenne, oraz pojedyncze meble, jako to: łóżka, szafy bielizniarki z lustrami dwu trójdzielnymi, otomany, leżanki, kanapy, sofy, łóżka-fotele, składane materace itp. po bardzo niskich cenach fabrycznych i gwarantowaniem wyko-

Zachować w

A. Kutzke

Przedsiębiorstwo robót podziemnych Budowa dróg i kanalizacji

Król. Huta, Sobieskiego 12
Telefon 1907.

Pierwszorzędna pracownia futer Królewska Huta, ulica Wolności nr. 27 Magazyn mód oraz skład futer

Paita damskie, sealskinowe, perskie, bibetowe, pszczyńskie, żrebec, piżmowe itd. Futra męskie, gotowe i specjalnie zamówione na różnych blamach, skóry futrzane w różnych gatunkach do przybrania palt. — PT. Urzędnikom ulgi w spłatach.
Firma Wilhelmowa.

Szkoła Szoferów

prowadzona pod kierunkiem Konopki.
W SOSNOWCU, ul. Swoboda Nr. 7.

Przyjmuje zapisy na nowy kurs kandydatów. Celem moim i zasadą jest dać słuchaczowi zręczne wyszkolenie w jeździe na codzienne na innego rodzaju typie maszyn, jak „Ford”, „Renault”, „Zetki”, „Pegeot”, które posiadają w swych warsztatach, jak również usuwania różnych defektów i radzenia sobie w drodze. Kurs kosztuje 150 zł. płatny w ratach. Kancelaria przyjmuje od godz. 9 rano do 8 wieczór. Zarząd.

Cukiernia, Kawiarnia i Restauracja Jan Brożek

Paszczyna Rynek, Przystanek autobusów.

Najlepsze ciastka i trunki, lokal świeżo odnowiony.

Ogłaszajcie się w „Polsce Zachodniej“

Śląska Fabryka Wyrobów Cementowych i Przedsiębiorstwo budowlane

Wiktor Strużyna,

Budowlancy

Zaprzyjęzony rzeczoznawca dla sądów obwodu okręgowego Katowickiego.

Królewska Huta,

ulica Kopernika 8 - Telefon Nr. 1312

Najstarszy skład futer

w Zagłębiu

W. B. FISZEL,

obecnie

Bernard Rosenbaum

Sosnowiec

Dębliska 5. - Telefon Nr. 5-47.

FUTRA

Rok zał. 1884

Polecamy

Futra damskie i męskie w wielkim wyborze. Wykonanie wykwiłtne. Bardzo dogodnie warunki.

Ceny stałe!

Ignacy Cypres

KRAKOW, ul. Szewska L 13 P. Z.

wysła mandolino włoskie po 25 do 30 zł. skrzypce szkolne ze smyczek 22 zł. Harmonie z regist. 29 zł. wiejskie 1-rzędowe 38 zł. 2-rzędowe 55 zł. klarnety 8-klap. 38 zł. 10-klap 45 zł. 12-klap. 50 zł. Nikiowy „Ge Roskop“ patent z łanc. 13 zł. Nikiowy plastikowy zępek słyn. marki Em'gna 22 zł. brzytwa po 6 i 10 zł. maszyny do włosów 10 i 14 zł. Wysłuka za pobraniem. Cennik ilustrowany zegarków i instrumentów muzycznych darmo i płatnie.

Przedsiębiorstwo Budowy Kominów Fabrycznych i Chimnowań Kotłowych Parowych.
Płaca przemysłowa. Zakładacie plany, rachunki. Projekty i kosztorysy na żądanie

Fryderyk W. Brojer
Łódź, ulica G-wa Stępnia Nr. 49.
Telefon 1.2128. Adres telegraf. „Komin“ — Łódź

Fabryka Zegarków Szwajcarskich

Warszawa. „Aomercja“, ul. Dzielna 45 P. Z.

Zegarek z dziewczą wysła na listowne zamówienie — za zł. 4.65 (zam. 26) Zeg. nikt. kiesz., płaski z 9 l. gwarancją chód dźwięczny, lepszego gatunku, znanej marki „Chronometre“ 5.25, 3 szkiełko 16.65, 6 szkiełko 29.75, 6.50, 7.50, 12 — ze świeżym cyferblatem 8.50 i 11 — z nowego fr. 7 i ta 9.50, 12 — 15 — 18 — znanej marki „A. MOSER“ z 10 letnią gwarancją 17.20, 20 — 22.50, 26 —, kieszonkowy kryty „ANKIER“ 15 —, 18 —, 22 —, 25 —, 35 —, męski lub damski ul rękę 9.30, 12 —, 15 —, 18 —, 22 —, 32 —, Budziki 10.30, 12.75, Łaucuski z nowego fr. złota 1.50, 2.96, 3.50, 5 —, Za kieszka przesyłki płaci kupujący. — Udział od 7 zł

„SZAROTKA“

miesięcznik poświęcony ochronie zabytków przyrody ojczyzny

Pierwsze w Polsce, a jedno z nielicznych w Europie czasopismo, służące pięknej idei miłości przyrody.

Redakcja i Admin.: Czarnocłowa, ul. Kordeckiego 7. Konto czekowe P. K. O. 64364

Przenumerata rocznie 12 zł półrocznie 6 zł. Liczne premie i nagrody dla Czytelników. Cały szereg konkursów dla młodzieży z nagrodami. Przenumeratę przyjmują wszystkie księgarnie w Polsce.

Nr. 2-3 wyszedł już z druku. Dziś jeszcze zamów przenumeratę jeżeli czujesz że jesteś Polakiem.

ELEKTROAMON

właśc.: Bohdan Domański i S-ka
Mechaniczny Instytut dla Światłotrudu i cynkografii najnowszego typu.

Wykonujemy wszelkie roboty wchodzące w zakres światłotrudu i cynkografii, czysto i dokładnie w kolorach: czarnym, czerwonym i brązowym do szerokości 1,20 m. i długości nieograniczonej w jednym kawałku bez klejenia. Pilne roboty wykonujemy natychmiast. Ceny konkurencyjne. Na żądanie wysylamy oferty.

Król.-Huta / Katowicka 69
Telefon Nr 15-94.

Przystanek tramwajowy: „Góra „Redena“.

FUTRA! Najtańcej FUTRA!

i najsolidniej kupuje się futra damskie i męskie we firmie

J. MILNER

KATOWICE / MIŁCICKIEGO 6 / TELEFON NR. 30-17
PIERWSZORZĘDNY SKŁAD FUTER I ZAKŁAD KUSNIERSKI

Ceny bardzo przystępne! Dogodne warunki! Ceny bardzo przystępne!
Dla P. P. Urzędnik. społ. rabaty i dogodne warunki spłaty bez doliczania procentów.

10 planin wystawowych

mahoniowe, palisandrowe, massarowe, klonowe, czarne, orzechowe, odmienne wielkim miedzim złotym na P. W. K. w Poznaniu 1929 r. — wyroby fabryk: A. Drygas, Poznań, zał. w r. 1910, Arnold Fibiger, Kattar, zał. w r. 1878. — przybędą w najbliższych dniach. O zwolnienie bez wszelkiego zobowiązania sprasza wyliczony zaścapa:

EMANUEL WITTOR

Najstarszy i największy Dom Muzyczny Wojew. Śląskiego.

Katowice, 3-go Maja 38,
Król. Huza, Sobieskiego 8,
Rybnik, Rynek 11.

Futra Futra

palta damskie, fokowe, kaniakułowe, bibretowe, pszczanikowe, źrebce, piźmowc. itd. futra męskie, gotowe i specjalnie zamówione, na różnych blamach, skórki futrzane w różnych gatunkach do przybrania palt.

L. Goldsztajn i N. Tenenberg

Będzin, ulica Kollataja nr. 13 - Telefon nr. 1-40
Sosnowiec, ul. 3-go Maja 19 - Telefon nr. 3-44
(vis à vis dworca kolejowego)
Urzednikiem ulal w spiaczo.

Konkurs

Komunalna Kasa Oszczędności Miasta Zor poszukuje od zaraz

Bankowca-Książkowego

z odpowiednią praktyką. Wynagrodzenie według umowy zawartej z Zarządztw Kasy. Oferty należy złożyć najpóźniej do dnia 25 bm. i dołączyć odpisy uwierzytelnione dokumentów stwierdzających obywatelstwo polskie, stosunek do służby wojskowej, wykształcenie, praktykę w kasach oszczędności lub w bankach oraz własnoręcznie napisany życiorys i warunki, na jakich oferent zgodziłby się objąć stanowisko.

W wypadkach równych kwalifikacji pierwszeństwo mają Ślązacy.

Zarząd Komunalnej Kasy Oszczędności Miasta Zor.

Nasi współpracownicy mają być zapewniony.

przez sprzedaż obligacji państwowych na umiarkowane raty miesięczne, przyczem każdy nabywca otrzymuje oryginalną obligację przed spłaconiem rat. — Prowizję zaliczkujemy, wykupujemy patenty, wpisujemy do Kasy Chorych itd. Zgłoszenia pisemne pod „Poważna Instytucja Bankowa” do Małopolskiej Agencji Reklamowej, Lwów, Chorażczyna. 7

Pierwsza Wytwórnia Nart Stanisław Zubek

Zakopane Szkoła 1 (Dom własny)
poleca pierwszorzędną nartę jesionową i hikorową turystyczne, pół-turystyczne, wysłogowe i skokowe. Wedle statystyki narty z wytwórni St. Zubka wykazywały najmniejszy procent uszkodzeń lub złamań.

Dogodne warunki dostawy i spłaty.
Dostawca dla K. O. P. Wojska, Towarzystw i Klubów Narciarskich. — Hurtowniom. P. T. T., Harcerzom rabat.

Wzianła własnego patentu na składzie. Uszkodzone lub złamane narty naprawia się. doprawiając nanowu uszkodzone części. Wziancie Patentu Zubek wykonane wedle wymogów najnowszej techniki, posiada tę zaletę, że przyspawuje się nawet bez spoiwków. Ceny niskie! Ceny niskie!

Ostatnia nowość! Zegarek

z sekundnikiem z wlecznym szkłem. Dewizka jako gwiazda — za zł. 5.42, zamiast 28 złotych. Wysyłamy na listowne zamówienia, za zaliczeniem pocztowym. Elegancki zegarek kieszonkowy, chód dźwięczny, wyregulowany do minuty z 10-letnią gwarancją marki „Chronometre” za zł. 5.42, za 2 szt 10.80, 4 szt. 20.90, 6 szt. 30.75. Lepszego gatunku fantaz. 6.50 i 7.50. „Chronometre Prima” 8.50 i 9.50 za świecącym cyferblatem 8.80 i 10.80, z nowego francuskiego złota 9.85, z sekundnikiem fantaz. 11.50. „Chronometre Prima” 10.80 i 16.80 znanej marki „Radikal” Placke de Or. 11.75 i 19.50, znanej wszechświatowej marki „Motor” 17.85, 18.50 i 22.50, zegarek na reke 9.30 i 10.50, z sekundnikiem 11.75 i 13.95 za świecącym cyferblatem 16.95, 18.50, 22.— i 25.—, zegarek „Placke D’Or” 15.75, fantazyjny z sekundnikiem 17.35 i 20.50. Budzik stolowe 10.90/12.50, 14.80, lańcuszki z nowego francuskiego złota 1.50, 2.50, 4, 5 i 8 złotych. Za kosztą przesyłki placę kupujący. Adres dla listów: FARR, I SKŁAD ZEGARKÓW „ZEGAROPOL”, Warszawa, ul. Twarda 1. 24, Oddział PZ. Uwaga! Posiadamy liczne listy dziękczynne.

9. Na. 16/29 6

UCHWAŁA.

Kupcowi Kurtowi Wolszbergowi w Królewskiej Hucie, ul. Jagiellońska 3 udziela się odroczenie wypłat w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 27 poz. 244 o zapobieganiu upadłości na okres trzymiesięczny, tj. do dnia 10-go stycznia 1930 włącznie.
Nadużona sądowym mianuje się Pana Michała Kowala, starszego sekretarza sądowego w Królewskiej Hucie.
Sąd Grodzki w Królewskiej Hucie.

ŚWIAT CHWALI BATERJE ANODOWE „AMMON”

...muszę zaznaczyć, że twierdzenie Panów o dobroci ich baterji anodowych jest najzupełniej uzasadnione. Nigdy i z żadnej baterji anodowej nie byłam tak zadowolony, jak z baterji „Ammon” wyrobu firmy „Tęcza”.

Biszcz, dnia 18. IX. 1929.

Waldemar Erwin Weyssenhof
Kier. Publ. szkoły powszechnej.

...równocześnie nadmieniam, że z baterji anodowych „Ammon” jestem bardzo zadowolony, gdyż pod każdym względem są bez zarzutu i przewyższają swą jakością wszystkie inne baterje. Baterje WPanów poleciłem w gronie swych znajomych, którzy są również z nich zadowoleni.

Łuck, dnia 27. VI. 1929.

Marjan Klejner.

CENY LOKO KRAKOW

„Tęcza” Czarnowiejska 72.

volt	60	90	100	120
zł	9,—	12,50	13,50	16,—

Godnym zaufania wysyłamy bez zaliczki.

Krakowskie Konserwatorium Taneczne w Katowicach
„Sala Wypoczynka”

Nauka Tańców

odbywa się w **poniedziałki** i **piątki** od godz. 6—10 wieczorem.

Dalsze wpisy dobrego towarzystwa przyjmuje Księgarnia Mikulskiego ul. Marjacka 2.

W dniu lekcji **osobiście** na sali.

Śląski Handel Skór

Katowice, Marjacka 33

poleca w wielkim wyborze następujące towary: krupony, półwłki, bokki, karkki, fahledry, rfidboxy, boxcafty, laktery, baranice, agopoli, formy, kauczuk, acelun, woski, czernidla, formy szwelskie, kleje, cholewid gotowe i na zamówienie. — Ceny niskie, kredyty udziela się.

Pr. Rozkosz

Zakład Pogrzebowy

Katowice, ulica Mikołowska 10

Wytwórnia mebli wszelkiego rodzaju pojedyncze jak i kompl. urządzenia. Wykonanie według życzenia.

Instytut Stenograficzny Katowice

prowadzi stałe kursy stenografji, korespondencji i pisania na maszynach. Poleca absolwentów na posady stałe, zaścępstwa i praktykę biurową. Sekretariat Instytutu Stenograficznego, ulica Marszałka Piłsudskiego nr. 13 II p.

„FALA”

Polskie Zakłady Papiernicze s.p.a.

Tel. 68 **Dziedzice** Tel. 68

Masowy wyrób tektury falistej, welna papiernicza. Specjalne opakowanie dla przemysłu chemicznego perfumowego, spożywczego, cygarowego, szklannego oraz dla likierii.

Chcesz do filmu?

Plaz zaraz, podaj adres, fotografie i znaczek na odpowiedź:

„Espefilm” Kraków XI.

Uchwala. W sprawie odroczenia wypłat firmy Fabryka Tluszczyw Technicznych „Wilczek” Sp. z ogr. odp. w Katowicach umarza się odroczenie wypłat udzielone tus. uchwałą z 1 marca 1929 r. Sąd Grodzki w Katowicach.

Do tut. Sądu wpłynął wniosek kupca Reinharda Grunowa w Katowicach, ul. 3-go Maja Nr. 23 o udzielenie mu odroczenia wypłat po myśl rozp. Prez. Rz. P. z dnia 6 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443). Celem rozstrzygnięcia sprawy wyznacza się w podpisany Sądzie termin na dzień 25 października 1929 r. o godzinie 10 przed poł. pokój 58. Na termin ten mogą przybyć wierzyciele celom udzielenia Sądowni wyjaśnień. Sąd Grodzki w Katowicach.

Uchwala. W sprawie odroczenia wypłat firmy „Zakłady Stiesla”, Fabryka maszyn, Sp. z ogr. por. w Nowej Wsi przedłuża się wyliczeniowej firmie udzielone jej uchwałą tut. Sądu z dnia 6 lipca 1929 odroczenie wypłat na okres trzech 3 miesięcy t. j. do dnia 6 stycznia 1930. Sąd Grodzki w Katowicach.

Z dniem dzisiejszym otwartem
Kancelarię adwokacką
w Mysłowicach, ulica Pszczyńską 8.
Mysłowice, 15 października 1929 r.
R. Skop, adwokat

Polecamy w wielkim wyborze
dymars, chochodki, frunki, stary, leśnawy, tobydy
pachowe, koco do podróży, oraz wszelkie artykuły dekoracyjne.

Józef Szottka i Ska

Katowice, 3-go Maja 13. Tel. 3164.

SZCZĘSLIWEM DZIECKIEM

jest to, które otrzymuje codziennie na pierwsze śniadanie filiżankę OVOMALTINE'y. Z jaką niecierpliwością oczekuje ono tego aromatycznego i smacznego napoju, który stał się dlań wprost niezbędny.

OVOMALTINE

skoncentrowany preparat, zawierający wszystkie wartościowe elementy świętych jaj, mleka, słońca i kakao, pobudza normalny rozwój dziecka, przysparzając organizmowi zapas substancji, wyzających krew i siłę.

Sprzedzi w aptekach, składach aptecznych i sklepach spożywczych

Dr. A. WANDER, T. A., BERN
(Szwajcaria)

Próby na żądanie wysyła gratis przedstawiciel na Polskę:

L. FAVRE, WARSZAWA
Rymarska 16.

W miejscow. klim.

WISŁA

kilka parcel budowlanych korzystnie położonych oraz większe obszary (do 5 hektarów) z pierwszorzędniemi warunkami dla Zakładów leczniczych lub wypoczynkowych do sprzedania za ceny przystępne.

Informacji z grzeczności udzieli właściciel willi „Malinka“ w Wiśle, Śląsk Cieszy.

Wyszła Uczelnia Kroju i Szycia „Władysława“

KATOWICE, ul. Andrzeja 2

Kursa kroju i szycia

Konfekcji damskiej i dziecięcej oraz białej bielizny damskiej, męskiej, dziecięcej i dla niemowląt. Każda uczestniczka ma możność wzięcia udziału w przetrzebie 4 tygodni od 3 miesięcy. W czasie kursu każda szwie i kraja dla siebie nawet najwzkwintniejszą płaszczkę, bluzki, suknie, bieliznę itd. W ten sposób korzyści osiągnięte w czasie nauki pokrywają drobne opłaty.

Wyszła Uczelnia Kroju i Szycia „Władysława“ umożliwia zdobyć wiedzy z zakresu kroju i szycia

Wpisy i informacje codziennie.

Wyszła Uczelnia Kroju i Szycia „Władysława“ wydatka podręcznik Kroju i Szycia konfekcji damskiej i dziecięcej — wszędzie do nabycia

Mebła
Jadalnie, Sypialnie
Gabinet, Salony
Kluby, Łóżka
Wózki itd.

Dom Meblowy
M. PLESZKOWSKI
Primo Warszawa, ul. Nowy Świat 35.
Pierwsza siedziba przy ul. Kurdybańskiej 10.
Filiale:
Serwety, Narzuty
Brokaty, Kołdry
Materace, Koce itd.
Dywany

Ręczymy ze baterią „BŁYSK“

jest niedościgniona i zwracamy każdemu kupującemu zapłatę o ile to nie jest zgodne z prawdą
jedną 50 jako premia DARMO
„TECZA“ Kraków, Czarnowiejska 72.

ADOLF LEOPOLD

Fabryka stempli i Zakład rytowniczy
Nr. tel. 21-53 **KATOWICE** ul. Kościuszki 9

Wykonuje się stemple karczaskowe i metalowe, stemple do tłoczenia, numery, datowniki metalowe i papierowe, stemple do maszynki i emaliowane stemple. Modułowe do wyrobienia oraz wszelkie prace w zakresie grawerstwa i stemplowania wchozące.

Kto chce zarabiać

200 do 300 złotych

pracując na naszej maszynie półkoszowniczej — „ROBUS“; wiadomości fachowe zbyt cenne. — Potrzebna gotówka 340 zł. reszta na spłaty miesięczne. — Towar wykonany na tej maszynie skupujemy, placąc za wyrób i dostarczamy surowca. — Blizszych informacji udzielamy bezpłatnie.

Towarzystwo Handlowe J. Kallisz i Ska. Cieszyń.
ul. Trzech Braci 6.
Przedstawicielstwo: Jerzy Hamel, Nowy Bytom,
ul. Stalmacha 5.

Zdunów

do stałej pracy zimowej przy dobrej obsłudze poszukuje natychmiast firma Fr. Lindel, przedsiębiorstwo budowy placów kaflanych w Królewskiej Hucie, ul. Dąbrowskiego 12, tel. nr. 560 i 1370.

SILVANA

**Zegarek
szwajcarski
niedoścignionej
precyzji!**

Wykonanie wszystkich prac wchodzących w zakres instalacji światła, prądu, sygnalizacji, oraz reperacji maszyn elektrycznych, motorów i aparatów. Specjalny warsztat ładowania i reperacji akumulatorów

DYNAMO

WARSZTAT INSTALACYJNY
KATOWICE, UL. GLIWICKA 5
w podwórzu.

CHORZY CZYTAJcie!

Wydanie 10.000 z obrazem

POUCZAJĄCE DZIEŁO

W książce tej omówione są, na podstawie licznych i wieloletnich doświadczeń, przyczyny, powstawanie oraz leczenie cierpienia nerwowych. Te ewangelie zdrowia przesyłam zupełnie darmo każdemu, kto zwróci się do mnie podług podanego niżej adresu.

Tysiące listów dziękczynnych potwierdzają niezwykłą skuteczność tych sposobów, jakie podaje ta jedyna w swoim rodzaju, niestrudzona, sumienna i fachowa praca dla dobra cierpiącej ludzkości. Kto należy do licznej rzeszy chorych nerwowych, kto cierpi na roztargnienie, bóże przestężeń, osłabienie pamięci, nerwowe bóże głowy, bezsenność, zaburzenia żołądkowe, przeziębienie, bóże w stawach, ogólną lub częściową niemoc ciała, lub na inne objawy chorobowe, ten powinien

zaopatrzyć się w moją przynoszącą ulgę książeczkę!
Kto przeczyta ją uważnie, ten zdobędzie otuchę i pewność, że istnieje pewna droga do zdrowia i radości życia.

Wielkie sukcesy i napisać jeszcze dziś do
ERNST TERNACK, BERLIN S. O.
Königsplatz Nr. 13. Oddz. 322.

„PRAD“

P. Tschentschel

Katowice, ul. Słopeńska 7 — Telefon nr. 567

Biuro Elektro - Instalacyjne

wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres elektrotechniki po niskich cenach i dogodnych warunkach zapłaty. Wypracowanie kosztorysów bezpłatnie.

• Hemoroidy giną •

w 5-6 dniach bez lekarstwa i operacji, 55-letnie doświadczenie, mam dużo podziękowań. Wysyłam przepis za pobraniem pocztowym 6 złotych i porto. Dużo podziękowań.

J. Wierzbowski, Nowe-Pomorze, lekarz szpitalny

„FUTRA“
 Pierwszorzędna pracownia kuśnierska
M. Roßlum, Król. Huta Rynek 5.
 Poszukuje się panny do praktyki.

Największa i najlepsza
Szkoła szoferska
 Z. Józefowicza
 pod zarządem S. Kosturkiewicza
 w Krakowie, Florjańska 28 l. p. tel. 1416
 wysyła na żądanie najdokładniejsze pi-
 semne wyjaśnienia i ilustr. prospekty.

Dypl. inżynier
 wykonuje obliczenie żelbetow.
 Przyjmuje nadzór techniczny.
 Zgłoszenia do Administracji
 „Polski Zachodniej“
 w Katowicach przy
 ul. Jagiellońskiej
 pod Nr.
 4970.

Płyty ścienne i posadzkowe
Wapno - Cement - Gips
 Licówki, Dachówki, Cegły szar-
 motowe, Rury kamionkowe,
 i cementowe, Papę da-
 chową i falcową,
 żwir betonowy
 i t. d.
ROBERT STREIT
 Hurtownia
 Materiałów
 Budowlanych
KATOWICE
 Biuro i Magazyn: ul. Mickiewicza 19
 Telefon 2192 i 2292

Futra
 damskie i męskie stale na składzie
 oraz pracownia pod własnym kierownictwem
 wykonująca wszelkie roboty w zakresie kuśnier-
 stwa wchodzące. Repetacje i przeróbki usku-
 teczają się szybko, tanio i starannie.
M. Rożental, Sosnowiec,
 Podrzejowska 12 - Tel. 9-52
 Uwaga: Na żądanie dogodne warunki spłaty.

Każdy Ślązak powinien czytać
Na Straży
Dwutygodnik Organ Wojewódzk. Komitetu
Wychowania Fizycznego i Przyspos. Wojsk.
w Katowicach
 poświęcony sprawom kultury fizycznej, przysposobienia wojsko-
 wego i sportu.
 Wychodzi 1 i 15 każdego miesiąca.
 Prenumerata roczna 12,— złotych, kwartalna 3,— złote.
 Konto Pocztovej Kasy Oszczędności w Katowicach Nr. 305 300.

◆

Adres Redakcji i Administracji
Katowice, ul. Pocztowa Nr. 11
Telefon Nr. 1360.
 Godziny urzędowe od 11 do 1 i od 16 do 19.
 Redaktor przyjmuje od godz. 18-tej do 19-tej.

BEZPŁATNIE!

Utwory **Eugenjusza SUE**

Już ukazało się nasze nowe wydanie dzieł EUGENJUSZA SUE. Naszym celem jest jak największe rozpowszechnienie dzieł tego wielkiego powieściopisarza w najszerszych kręgach społeczeństwa. Postanowiliśmy zatem oddać dużą część tych utworów bezpłatnie. Każdy właściciel niniejszego pisma, który w ciągu 10 dni nadesłanie do naszego biura niżej dołączony kupon otrzyma bezpłatnie wydanie

DZIEŁ EUGENJUSZA SUE
 w 24 tomach — zawierających około 4.000 stron druku.

Eugenjusz Sue, jest jednym z największych pisarzy europejskich, jest trzecim, resztą nie przesadzającym złych stron życia i z całym poczuciem prawdy wykazujący zło i dobro w ludzkich charakterach. Dzieła jego winny się znaleźć w każdym domu i towarzyszyć człowiekowi, jako wierny przyjaciel. Książki te ukazały się ładnie wydane, w tłumaczeniu bez zarzutu, w zwykłym formacie książkowym. Wysyłkę uskutecznią się w kolejności nadchodzących zamówień. Jako zwrot kosztów opakowania i ogłoszeń żądamy po 35 groszy za tom. Następujące dzieła będą rozdane bezpłatnie:

Tajemnice Daryła, Żyd Wieczny Tułacz, Śladem Trzechów Głównych, Dziecił Niościel, Awanturnik, Marcin Podrzućak, Komandor Maltański, Pałac Lambert i t. d.

Niniejsze ogłoszenie ma moc tylko dla kuponów, otrzymanych w ciągu 10 dni. Prosimy więc załączać pieniądze wraz z znaczkami pocztowymi.

BIBLIOTEKA RODZINNA, Warszawa, ul. Mazowiecka 12

KUPON Nr. 13. 13. 10. 29.

Podpisany prosi o bezpłatne nadesłanie dzieł Eugenjusza Sue.

Imię i nazwisko: Ulica:

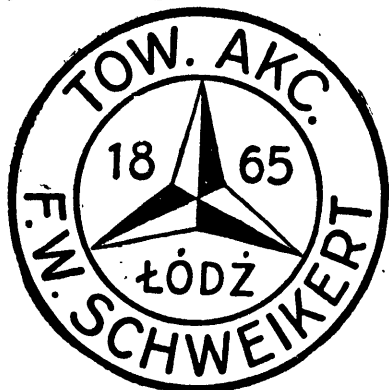
Zawód: Miejsceowości (poczta):

Przy chorobach żołądka, jelit, serca, wymianie materji! Zdrojowisko cały rok otwarte.

Kissingen Rakoczy

Informacje co do Zdrojowiska i kuracji domowych jak również prospekty przez Michał Kandel, Cieszyn.

Śniegowce i kałosze

eleganckie i trwałe
zażądać wszędzie

Nurt: W. Felweles, Katowice, Kościuszki 25.

Pamiętajcie o koniecznym zakupie na

Jesień i Zima

Polecamy:

Oglądajcie nasze okna wystawowe i skład bez przymusu kupna

**WIELKI WYBÓR!
NISKIE CENY!
NAJLEPSZE GATUNKI!**

A. Kubitzka Katowice
ul. 3-go Maja 2
MANUFAKTURA I TOWARY MODNE

Przy zakupie powołać się na ogłoszenia w „Polsce Zachodniej“

Spójrz

na powyższą maszynę i dowiedz się, czemu nosisz ją tylko w domu. Ciębie bezwzględny nakazem chwili obecnej.

„Rekord“

Jest nazwa trafiająca do Waszycy. Maszynę „Rekord“ można nabyć tylko w firmie: „REKORD“ K. Głowacki, Kłobucka 14.

Posad „oszukiwa“

INTELEKTUALNA paniąka poszukuje posady jako zarządczyni domu u wdowca. Zgłoszenia do „Polski Zachodniej“ pod Nr. 4973.

TECHNIK budowl. z dłuższą praktyką jako kierownik budowy obejmie posadę w poważnym przedsiębiorstwie. Oferty do Adm. „Polski Zachodniej“ pod „Kierownik bud.“

PANIENKA znająca bankowość (księgowość, dział wekslowy) korespondencje, pisząca na maszynie oraz znająca wszelkie prace biurowe, przyjmie zajęcie na skromnych chłobczych warunkach. Łaskawe oferty pod: Józefa Sabilikówna, Katowice, Jagiellońska 6 I. p.

MŁODA inteligentna paniąka, z ukończoną średnią szkołą (księgowość, dział wekslowy) korespondencje, pisząca na maszynie oraz znająca wszelkie prace biurowe, przyjmie zajęcie na skromnych chłobczych warunkach. Łaskawe oferty pod: Józefa Sabilikówna, Katowice, Jagiellońska 6 I. p.

PANIENKA (óra haftuje, robi mezeżki ręczne, oraz zna wszelkie robotki ręczne) poszukuje zajęcia. Łaskawe zgłoszenia do Adm. „Polski Zachodniej“ pod 4966.

EMERYTOWANY st. sierżant W. P. Kawaler orderu Virtuti Militari, poszukuje ta drogą jakiegokolwiek państwa posady biurowej lub magazynowej. Łaskawe zgłoszenia prosi kierować pod „Emerytowany“ do Adm. „Polski Zachodniej“.

BIURALISTKA wyznania rzym.-kat. pisząca na maszynie, znająca język niemiecki była kasjerka przymiennie zajęcie biurowe na skromnych warunkach Łaskawe zgłoszenia pod Anna Palonkówna, Browar Obywatelski, Tychy.

MASZYNISTKA pisząca biegle na maszynie (z niemieckim) oraz znająca wszelkie prace biurowe poszukuje posady od października. Łaskawe zgłoszenia pod „28“.

Wolne nosady

1000 ZŁ. miesięcznie zarobią Panię i Panowie w mieście i na wsi kilkogodzinną pracą dziennie, pouczenia, wskazówki, prospekty za nadaniem 50 gr. Biuro Handlowe Walenty Kossmann, Poznań, Fredry nr. 6.

CHCESZ OTRZYMAĆ usadę? Musisz ukończyć kursy fachowe korespondencyjne profesora Sekulowicza Warszawy. Zórawia 42 s. Kursy wyuczają historię buchalterji, rachunku wszelki koniektki korespondencji handlowej stenografii, nauki bandu prawa kaligrafii pisania na maszynach oraz gramatyki polskiej. Po ukończeniu świadectwo. Zadać prospektów.

Dokopio

POKOJU umeblowanego lub dwóch, z urywaniem kuchni poszukuje ciche inteligentne małżeństwo. Łaskawe zgłoszenia pod natychmiast!

Mieszkania

MIESZKANIE 5 pokojowe z kuchnią i wszelkimi wygodami orzy Rynku w Król. Hucie zamienie na mieszkanie 3-4 pokojowe z kuchnią w Katowicach możliwie w centrum miasta. Oferty do Adm. „Polski Zachodniej“ pod „Mieszkanie 100“

Kupna

POSZUKUJE małego domku lub małego gospodarstwa przy wplacie 9000 zł. Zgłoszenia do „Polski Zachodniej“ pod Nr. 4965.

FLASZKI monopolowe od wina, piwa, wody sodowej i butelki koszykowe, jak również szkło potluczone kupuje: Ludwik Czech, Król. Huta, Gimnazjalna 3. Tel. 7-99. Filja: Czech Bielsko, Inwalidów 6 Tel 10-34.

Sprzedaje

MEBLE stylowe z gwarancją, kilmy, dywany na dogodnych warunkach poleca firma Franciszek i Apoczyński Kraków ul. Straszewskiego 28.

Futra

damskie i męskie na bardzo dogodnych warunkach poleca Paryska pracownia futer J. Brausa i A. Singera Katowice, ulica Poprzeczna 10, I. p. - Telefon Nr. 5-14 (Dom Bobreka)

Kursy Matury i 1. Doświadczające „WIEDZA“ Kraków, ul. Studencka nr. 14, I. p.

Szkła

fajansowe oraz naczyńa kuchenne. Głita STERN, Katowice, ul. Wolowódzka 9. Uwaga na adres!

Różne

KAZDY kto się interesuje filmem, niech poda zaraz swój adres i znaczek na odpowiedź „Empellim“, Kraków XI.

Emeryt poszukuje DOMKU lub willej albo innej nieruchomości, ewtl. z małym interesem lub ogrodem w pobliżu koleji, do wynajęcia. Zgłoszenia do „Polski Zachodniej“ pod nr. 4994

FILMOWE zdjęcia w Krakowie! Cykl obrazów („Legenda Wawelu“, „Sielanka piana krakowskich“, „Awionetka i miłość“ (i.d.) nakręca wytwórnia kinematograficzna „H-B-Film“ z Warszawy pod dyrektora i reżysera dyr. H. Bigosza. Piękne panie i panowie, artyści szkoleni i nieszkoleni potrzebni! Zgłoszenia, fotografie, znaczki na odpowiedź: „EMPEFILM“ Kraków XI.

DOGODNY sposób do budowy każdego w Orzeszu ma kilka parcel budowlanych korzystnie położonych koło dworca w lesie oraz większe obszary z pierwszorzędnymi warunkami dla zakładów leczniczych lub wypoczynkowych do sprzedania za ceny przystępne. Materiał do budowy na miejscu i 30 proc. tańszy. Informacje z grzecz. udziela właściciel Franciszek Spendel, Orzesze.

Kursy Matury i 1. Doświadczające „WIEDZA“ Kraków, ul. Studencka nr. 14, I. p.

przygotowania na ostatnich lekcjach kursów zbiorowych w Krakowie, oraz w drodze korespondencji, zapomocą świeżo przez fachowych profesorów opracowaną skryptów, wskazówek, programów i nielicznych tematów. do egzaminu dojrzałości gimn. i semin. naucz. oraz do każdego egzaminu wstępnego lub nadwzajemnego.

DYPL. INŻYNIER wykona obliczenia żelbetowe. Przyjmule nadzór techniczny. Zgłoszenia do „Polski Zachodniej“ pod Nr. 4970.

DRZEWKA owocowe, sline i zdrojowicze sprzedaje Zakład Sadowniczy „Olinka“ (własność Krakowskiego Towarzystwa Rolniczego) w Prądniku Czerwynym, p. Kraków Dla Towarzystwa i Kolek Rolniczych do 10% odpustu.

NAJWIĘKSZY DOM KONFEKC. - FABRYCZNY SKŁAD KONFEKCJI
„WUEFKA“
KATOWICE, 3 MAJA 16, TELEF. 30-70

Poleca się w wielkim wyborze nowości jesienne:
Palta, ubrania męskie, chłopięce, dziecięce i sportowe — Kurtki skórzane męskie, damskie i dziecięce, oraz wszelkie artykuły męskiej mody — Przyjmie się obstalunki na mlarową robotę — Wykonanie pierwszorzędne w własnych warsztach.
Ceny stałe fabryczne. Ceny stałe fabryczne.

Bank Handlowy w Warszawie
Spółka Akcyjna
Oddział w Katowicach, ulica św. Jana L. 5
Przyjmule wkłady oszczędnościowe na kaszeczki w złotych za oprocentowaniem 8 1/2% w dolarach za oprocentowaniem 6 1/2% opłacając z własnych funduszy podatek od rent i kapitałów. — Dla zbierania drobnych oszczędności Bank Handlowy wydaje klientom do domu kaszeczki stalowe, licząc za najem 1.— zł kwartalnie. Pieniądże odebrane z kaszeczki lokuje Bank na kaszeczki za oprocentowaniem, jak wyżej. — Lokaty na rachunkach czekowych oprocentowuje Bank w miarę terminów wypowiedzenia od 6 1/2% do 9% od wkładów złotych, od 4 1/2% do 7 1/2% od wkładów dolarowych.
Biura czynne od godz. 8 1/2 do 4 po południu.

Niebywała wprost okazja!
LAMPY wszelkiego rodzaju modne, najnow. stylów oraz med.-lecznicze marki Phönix aparaty ultraviolet. poczynszy od 75.— zł. po fabryczn. cenach poleca
„RADIOLUX“
Katowice, ul. Dyrkcyjna 11, tel. 2500
SOLIDNA OBSŁUGA!

Ogłaszajcie się w dzienniku „Polska Zachodnia“